БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган.

№ 204 (8729) | 1958 оной августын 29, пятница | Сэн 20 мүнгэн

Хони үсхэбэрилгын харюусалгатай үе

Парти, правительствомнай хүдөө ажахые, тэрэ тоодо хонин ажалые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ һуларшагүй анхаралаа хандуулжа байдаг. «Хонин ажалые саашадань хүгжөөхэ, нооһо абалгые дээшэлүүлхэ тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй үнгэрэгшэ жэлэй бэшэг дотор зургаадахи табанжэлэй үлөөшэ жэлнүүдтэ хонидойнгоо тоо толгойе хоёр дахинһаа үсөөн бэшээр олошоруулха, нооһо абалгаяа баһал хоёр дахинаар ехэдхэхэ гэһэн харюусалгата зорилго хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдаһан байна.

Энэ зорилгоёо бэелүүлхын тулада республикымнай хонишод бүхы оролдолгоёо гаргажа байнхай.

Мүнөө жэл нёдондонойхидо орходоо 20 процент ехэ нооһо хайшалһан Мухаршэбэрэй, Курумканай аймагуудай колхозууд энэ зорилгоёо илангаяа һайнаар дүүргэжэ байна. Тус аймагуудай колхозууд түл һайнаар абажа, хурьгадаа үхэл гарзагүйгөөр түлжүүлдэг болоһоной ашаар хонидоо олошоруулжа, нооһо хайшалалгаяа дээшэлүүлжэ байнхай.

Мухаршэбэрэй эрхим хонишодой—С. Цыбиков, Т. Брылев, М. Гороховский, А. Макадзиоба гэгшэдэй 100 эхэ хонин бүриһөө 100 гаран хурьгадые хэнзэлүүлэлтэгүйгөөр абадагынь мэдээжэ. Хурьга олоор абадаг, һайнаар түлжүүлдэг хонишод колхоз, совхозуудтамнай олон.

Түрүү хонишодой хүдэлмэри дээрэһээ харахада, хонидойнгоо тоо толгойе олошоруулха талаар ямар ехэ арга боломжонуудтай байһамнай элирнэ. Гэхэ зуура, зарим колхоз, совхозуудай, жэшээлхэдэ, Зэдын, Заиграйн, Закаменай, Ториин аймагуудай колхоз, совхозуудай 100 эхэ хонин бүриһөө 55-һаа доошо хурьга абажа байдаг ябадалтай саашадаа эбсэхын аргагүй. Сэлэнгын совхозой ахалагша хонишод Жаргалонов, Будадармаев, Золтуев, Тудупов гэгшэд 100 эхэ хонин бүриһөө оройдоол 20-ёод хурьга түлжүүлээ.

Манай республикын колхоз, совхозуудта хонид яһала эхирлэдэг гээшэ. Иимэ үсөөн хурьгадай абтажа байхада хэды олон хонидой һубайржа байдагынь элирнэ. Эхэ малаа һайнаар харууһалжа, саг соонь, һайн шанартайгаар үрэжүүлхэ хэрэгтэ һаналаа табидаггүй дээрэһээ хонид олоороо һубайрдаг байна бшуу. Хонидой олоороо һубайрдаг газарта ехэнхидээ хонидшье, хусануудшье ороондо муугаар бэлэдхэгдэдэг, туранхай бэйдаг, хусанууд үрэ шанарайнгаа талаар саг үргэлжэ шалгагдадаггүй, үрэжүүлгын үедэ хонидой, хусануудай эдеэлүүлгэ, харууһалга һайжаруулагдадаггүй байна. Хүшэ шадалаар һайн хонид ороондо һайнаар, жэгдэ олоороо ородог байһаниинь мэдээжэ. Тэрэшэлэн хонидые үрэжүүлхэ хүдэлмэри олон колхозуудта бэлэдхэлгүйгөөр, эмхи муутайгаар ябуулагдана. Хонид саг соогоо хурьгадһаа һалгаагдадаггүй, ороондо орохо болоһон хонид бүхэли отара сооһоо оройдоол нэгэ дахин илгагдадаг, үрэжүүлэгдэһэншье, үгышье хонид хамта бэлшэдэг байна.

Тиихэдэ хонидые үрэжүүлхэ хүдэлмэридэ ябаһан хүнүүд ажалаа һайнаар мэдэдэггүй байха юм. Үрэжүүлээл хада хонид ороондо ороо гэжэ лаб мэдэхын аргагүй. Энээнэй тулада зоотехническэ наукын заабаринуудые наринаар сахиха хэрэгтэй. Эдэ мэтын дутагдалнууд дээрэһээ боложо, хонид һубайрдаг байна бшуу.

Энээн дээрэһээ харахада хонидой үрэжүүлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ, нэгэшье хони һубайруулхагүйн, хонин бүриһөө хурьга абахын тулада хонидой үрэжүүлгые бэлэдхэл һайнтайгаар, зоотехническэ заабариин ёһоор, саг болзортонь үнгэргэхэ гээшэ шухала удхашанартай.

Арга боломжонуудаа харалсажа, али отарын хонидые хэзээ үрэжүүлхэ байһан тухайгаа эртээнһээ тодоруулха шухала. Иимэ түсэб табихадаа нэгэ отарын хонидые богони болзорто, 45 хоногһоо саана бэшэ болзорто үрэжүүлжэ дүүргэхэ ёһотой байһаниие хараадаа абаха хэрэгтэй.

Манай эндэ, илангаяа үбэлэй сагта үбһэ тэжээлээр, дулаан байраар хангагдаһан газарнуудта, хонидые үбэл эртэ хурьгалуулхада алишье талаараа һайн байһаниинь элирээ. Тиибэшье республикын колхоз, совхозуудта эртэ хурьгалуулхын тула хонидые ороондо оруулха хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябажа байна. Мүнөө республикын колхоз, совхозуудай хонидой оройдоол 10-аад процентнь ороондо оруулагданхай. Зэдын аймагай колхозууд ерэхэ жэлэй эхеэр хурьга абахын тулада һая болотор хонидоо үрэжүүлжэ захалаадүй. Баргажанай, Заиграйн, Яруунын аймагуудай колхозуудта хонидой үрэжүүлгэ баһал муугаар ябажа байна.

Ороондо оруулагдаха хонидоо бултыень искусственнаар үрэжүүлхэ гүйсэд аргатайбди. Үүлтэр һайнтай, 130 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэй, 15—22 килограмм нооһо үгэдэг хусанууд гүрэнэй үүлтэртэ хонидой 5 станцинуудта бии. Гэбэшье, дээрэ дурсагдаһан аймагуудай, мүн бусадшье аймагуудай колхозууд хонидойнгоо үүлтэрые түргэнөөр һайжаруулха энэ арга боломжые хэрэглэнэгүй. Эдэ станцинуудһаа хусануудай үрэ абаашажа, хонидоо үрэжүүлдэггүй, мүнөө болотор һүрэгтөө тушаалдаһан лэ хусануудые табидаг колхозууд бии.

Хонидой үрэжүүлгые зүбөөр, саг соонь үнгэргэжэ, сентябрь һарын тэгнэтэр барагсаан дүүргэхэ хэрэгтэ нютагай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд онсо анхаралаа хандуулха ёһотой.

Хонидоо саг соонь, шанар һайнтайгаар үрэжүүлээл һаа, нэгэшье хони һубайруулангүй, түл олоор абаха, тиин хонидойнгоо тоо толгойе түргэнөөр олошоруулха байнабди. Хонидые олоорнь үрэжүүлхэ харюусалгатай үе ерээ. Энэ шухала хүдэлмэриие эмхитэйгээр үнгэргэхын тулада хонишод, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, советскэ органууд бүхы оролдолгоёо гаргаха зэргэтэй.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Экономическа комиссида

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Экономическа комиссиин заседани болоо.

Заседани дээрэ иимэ зүбшэхэ зүйл табигдаа: СССР-эй арадай ажахые 1959—1965 онуудай туршада хүгжөөхэ холын хараата түсэб тухай асуудал, хүдөө ажахын продуктнуудай бэлэдхэлэй сэнгые хубилгаха тухай дурадхалые хаража үзэхэ тушаа, Экономическа комиссиин хэһэн хүдэлмэри тухай, мүн колхозно байгуулалтын хэдэн бусад асуудалнууд.

Национальностьнуудай Соведэй Экономическа комисси тухай дүримэй проект заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

(ТАСС).

„Эб найрамдалай болон социализмын асуудалнууд" гэжэ журнал хэблэгдэбэ

Коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай теоретическэ мэдээсэлэй орган—«Эб найрамдалай болон социализмын асуудалнууд» гэһэн журналай 1-дэхи номер хэблэгдэжэ, худалдаанда гаргагдаба. Журналай гол зорилгонь редакциһаа бэшэгдэһэн статья соо тодорхойлогдонхой.

Журнал дотор хэдэн шухала статьянууд толилогдобо. Тэрэ тоодо А. Новотныи—Эб найрамдалай, социализмын илахын түлөө; Ли Фучуниин—Хитадта социализм байгуулгын мүнөө үеын шатын гол шухала асуудалнууд; Г. Глезерман, Б. Украинцевай—Социализм ба гүрэн; Ж. Дюклогой — Фашизмын аюул ба Франциdахи республиканска нэгэдэл; Л. Тисманянугай — Америкын колониализм ба араб оронууд; О. Длускиин—Германиин милитаризм эб найрамдалда аюултай—гэһэн статьянууд толилогдоо.

«Экономическа кризис ба хүдэлмэришэн анги» гэһэн асуудалаар элдэб хүнүүдэй һанамжа журналай редакци толилбо. Европа, Ази, Африка, Австралиин хори гаран оронуудай хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ хабаадагшад энэ асуудалаар һанамжаяа хэлээ.

«Коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудта» гэһэн гаршагтайгаар ахадүү хэдэн партинуудай ажал-ябуулга тухай мэдээсэл толилогдобо. Мүн шүүмжэлхы-библиографическа статьянууд, номуудай тобшо удха, «Марксизм тудей» гэжэ журналай шэнжэлэл, редакцида ерэһэн бэшэг түрүүшын номерто толилогдоо.

«Эб найрамдалай болон социализмын асуудалнууд» гэжэ журнал ород, хитад, чех, немец, польша, румын, болгар, венгер, корей, вьетнам, албан, англи, француз, испан, итальян, швед хэлэнүүд дээрэ һара бүри гаража байха.

(ТАСС).

Кукурузын үндэр баян ургаса ургуулһанай түлөө шагнаха Хүндэлэлэй грамота байгуулагдаба

Кукурузын үндэр баян ургаса ургуулһанайнь түлөө хүдэлмэрилэгшэдые Хүндэлэлэй грамотаар шагнадаг болохо гэжэ РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерство шиидхэбэ. Совхоз, РТС, МТС болон хүдөө ажахын бусад организаци, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн колхознигууд энэ грамотаар шагнагдаха юм. Тэдэнэр район соогоо гектар бүриһөө 350 центнерһээ бага бэшэ, ажахы соогоо—400, звеногооро гү, али бригадаараа 450 центнерһээ бага бэшэ кукурузын ногоон набша ababал, Хүндэлэлэй грамотада хүртэхэ.

Краснодарска, Ставропольско хизаарнуудта, Ростовско областьдо, Кабардино-Балкарска, Хойто-Осетин, Чечено-Ингушын болон Дагестанай АССР-тэ кукурузын үрэһэ ургуулһанай түлөө грамота абахын тулада район дотороо гектар бүриһөө 30 центнер, МТС, РТС-эй харьяата ажахы болон зонодо—35 центнер, звенодоо гү, али бригададаа—40 центнер хуряаха ёһотой. Бусад автономно республикануудта, хизаар, областьнуудта энэ хэмжээн тус тустань 10 центнерээр бага болохо.

Нютагай хүдөө ажахын органуудай зууршалгаар РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерство эдэ грамотануудые үгэхэ.

(ТАСС).

Ази, Африкын оронуудай уласхоорондын кинофестиваль

ТАШКЕНТ, августын 27. (ТАСС). Ази, Африкын оронуудай кинофестивалиин түрүүшын хахад дүүрэбэ. 8 үдэрэй туршада хилын саанахи оронуудай, Дунда Азиин, Кавказай урда бэеын республикануудай 40 гаран уранһайханай документальна фильмнүүд харагдаа.

Августын 27-до фестивальда «Зам нэгэ», мүн «Амяраа байжа болохо юм аал?» гэһэн Корейн Арадай-Демократическа Республикын уранһайханай фильмнүүд харуулагдаа. Эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай байдалай түлөө Корейн арадай тэмсэһэн тухай тэрээн соонь хөөрэгдэнэ.

Монголой Арадай Республикын киногой хүдэлмэрилэгшэдэй табиһан «Ажабайдалай эхиндэ» гэһэн уранһайханай фильмые хүн зон айхабтар ехээр һонирхон хараа. Энэ картина соо Монголой ажалшадай шэнэ ажабайдал тухай, Монголой Арадай Республикада Советскэ Союзай һайн һанаата ахадүүгэй туһаламжа үзүүлжэ байһан тухай хөөрэгдэнэ.

Фестиваль үнгэргэхэ эмхидхэлэй комитет фестивальда хабаадагшадай, айлшадай хүндэлэлдэ уулзалга эмхидхээ. Уулзалга нүхэдэй ёһоной хани халуун оршон байдалда үнгэрөө.

Ургасаяа хаһа саг соонь, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абая

Яруунынхид нобшорһоор

НАРҺАТА. (Телефоноор абтаба). Эндэ һүүлэй үедэ халуун, нарата сэлмэг үдэрнүүд болоод, орооһо таряан жэгдэ түргэн эдеэшээ.

Орооһо тарянайнгаа эдеэшэхые алдангүй адаглажа байһан Яруунын мяха-һүнэй совхоз, мүн зарим колхозууд амяарлан хуряалгые үргэнөөр хэрэглэнэ. Жэшээнь, совхоздо мүнөө хуряагдаад байһан 1946 гектарай 1848 гектарынь амяарлан хуряагдаад, суглуулагдажа байна.

Тиихэдэ «Знамя» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Фомин) 500-гаад гектар, тэрээнэй 430 гектарынь амяарлан хадаа юм. Тус колхозой механизаторнууд богонихон болзор соо таряагаа гээлтэгүйгөөр хуряаха гэжэ оролдоно. Гэбэшье, бункерһаа гараһан орооһые шэрэжэ үрдидэггүй дээрэһээнь комбайнууд һаатажа, бүтээсэ багатайгаар ажаллана.

Тойрожо ерээд лэ бункерай дүүрэшэхэдэ машинын ерэхые хүлеэжэ, 25—40 минутаа гээнэбди,—гэжэ Баян хаанай урдахи полиин таряа хадажа байһан комбайнернууд мэдүүлнэ.

Тиихэдэ эндэ орооһо таряан гээлтэ хоролтодо ороно. Комбайнер Николай Масуков амяарлан хадагдаһан ячмень суглуулан сохино. Тэрэнэй мүрөөр ябаад харахада таряанай гээлтэ тон ехэ, зарим газартаа хадагдаһан валай хахадынь үлэшэнхэй хэбтэнэ.

— Таряамнай набтараар ургаа. Тиигээдшье газарынь жэгдэ бэшэ. Юрэдөө гээлтэ хэзээшье гараха байна,—гэжэ комбайнер нүхэр Масуков һанаа амарханаар хөөрэнэ. Тэдэнэр набтар таряа хайшан гэжэ хадаха тухай мэдэхэгүй байшоо. Гадна эдэнэр тарянайнгаа заха трактор, машинаараа даруулжа, ехэ гээлтэ хэнэ. Августын 24-нэй үдэр тракторист Ионин ячмениин полиин дундуур «ДТ-54» тракторaap сэхэ ябуулаад гарашоо. Ургуулһан таряагаа иигэжэ хайра гамгүйгөөр гэмтээжэ, гээлтэ хоролто хэгшэдтэй колхозой правлени эрид шангаар тэмсэнэгүй.

Ургаса хуряаха саг болзорой үнгэржэ байбашье, Яруунын зарим колхозууд таряа хуряалгадаа үшөө ороногүй.

—Юрэдөө амяарлан хуряанхаар сэхэ хадаһамнай дээрэ, гарзагүй. 100 гектарһаа дээшэ амяарлан хадахагүйбди,—гэжэ «Путь социализма» колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Рябов хөөрэнэ.

Тиигээд тус колхоздо хэдэн комбайн сэхэ хуряажа эхилбэшье, өөдтэй газар хорооногүй.

Эндэ дунда зэргээр комбайн бүхэн 200-гаад гектар таряа хадажа, хуряалгые 12—13 хоногой болзор соо дүүргэхэ аргатай байбашье, сентябриин 15 болотор унжагайруулхаар хараална.

Иигэжэ нобшорхо болоо һаань, саашадаа юун болохо гээшэб? Тарянайнь ехэнхи ячмень ха юм. Тэрэнь нара һалхинда, бороо хурада һайража унаха, ехэ гээлтэдэ орохо бэшэ гү?!

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Дамбиев) Бужиихын полевой станай дэргэдэ «С-6», «С-4» маркын хэдэн комбайн ойроо хүртөөгүй, хүсэд хабсаргагдаагүй хэбтэнэ. Харин тиихэдэ хажуудань амяарлан хадагдаһан хара таряан суглуулан сохигдохоор болонхой байна.

Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд энээн тушаа зохихо хэмжээ абанагүй.

Д. Цыренов.

Үдэр бүри 25—30 гектар хаданаб

Манай бригадын механизаторнууд гүрэнһөө худалдажа абаһан машина, техникэе бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ, хабарайнгаа тарилгые богони болзорто, һайн шанартайгаар хэжэ дүүргээ һэн. Тарилгадаа харууһа һайнаар хангаһанай ашаар бараг ургаса гараа. Мүнөө гектар бүриһөө дунда зэргээр 8—9 центнер таряан хуряагдажа байна.

Би 24-дэхи жэлээ комбайнераар хүдэлжэ, ажалай дүй дүршэлтэй болоһон байхаб. Үнгэрһэн жэлдэ 500 гектар хадаа һэм. Үбэлэй сагта комбайнаа өөрөө заһабарилһан байнаб.

Таряа хуряалгын эхилһэнһээ хойшо үдэр бүри 25—30 гектар хадажа, даабаряа 200—300 процент дүүргэнэб. Минии комбайниие шэрэдэг «ДТ-54» маркын тракторай тракторист Базар Битухеев, энэ жэлдэ механизаторнуудай һургуули дүүргэһэн залуу штурвальшан Владимир Черных гэгшэд һайнаар хүдэлнэ. Ямар нэгэн техническэ шалтагаанаар тракторай эбдэржэ зогсоһон ушар байгаагүй. Үглөөгүүр эртэ 6 чаһаа эхилээд, үдэшын 10—11 час хүрэтэр ажалланабди.

Хайшан гээд амжалта туйлагданаб гэхэдэ, ажалайнгаа урда тээ, һүүлээрнь техническэ харууһалга наринаар хэнэбди. Үдхэн таряа хадахада барабан соо һолоомо хахажа һаад ушаруулдаг юм. Тэрээниие зайсуулхын тула барабанай таряа сохидог шүдэнүүдэй хажууда тусхай хутага тааруулжа табиһан байнаб. Тиигэһэнэй ашаар ямаршье үдхэн таряа хадахада барабан соо һолоомо хаханагүй.

Будуун тэжээл—һолоомо элбэгээр суглуулхын тула доогуур (газарһаа 8—10 сантиметр үндэртэйгээр) хаданабди. Баян ургасаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха харюусалгатай зорилго бидэнэрэй үмэнэ табигданхай. Тиихын тулада зерноуловителяа һайнаар тааруулһан байнаб. Мүнөө нэгэшье орооһон гээгдэнэгүй. Полиин заха булангаар багаханшье хэһэг үлээдэггүйбди.

Үдэр бүри халаанайнгаа даабариие 2—3 дахин үлүүлэн дүүргэхэ гэһэн уялгаа бэелүүлжэ байнхайб. Таряа хуряалгын үедэ 500 гектар хадахаар зорёод ажалланаб.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ зорюулжа хэды үгэ хэлэхэ һанаатайб. Комбайнһаа таряа зөөхэ хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ. Тэрээнһээ шалтагаалан 4—5 час хүлеэжэ, хайран сагаа гээхэ баатай болонобди. Мүн хаһа саг соогоо эдихэ юумээр хангажа байха эрилтэ табинабди. Хаа яа бидэндэ шэнэ һони дуулгажашье байгаа һаань, һайн байгаа. Газетэ, журналшье харанагүйбди. Эдэниие хараадаа абаг лэ.

Цэндэ Цыренов, Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 3-дахи комплексно бригадын комбайнер.

Капустын баян ургаса

—Энээниие хэмжыт, хэды татагша ааб,—гээд нэгэ эхэнэр табюур дээрэ байһан капустануудһаа нэгыень заана. Капуста наймаалжа байһан харахан шарайтай басаган тэрээнииень хэмжэһээр:

—Гурбан килограмм 400 грамм боложо байна. Томые абаха гээ һаатнай, үшөөшье томонууд байхал даа...,—гэжэ тэрэ эхэнэртэ хандана.

—Ямар һайн гараһан капуста гээшэб!

— Нёдондонойхиһоон үшөө үлүү гэлсэнэ,—гэхэ мэтэ үгэнүүд эндэ байгаашадай дундаһаа дуулдана. Эдэ үгэнүүдыень дуулахадаа, наймаалжа байһан Мария Будаевагай досоо бүришье баяртай боложо, капустатай мэшээгүүдые хооһолоод лэ саашань хаяна.

Теэд өөрынь ажалые хүнэй һайшаажа байхада, хэн баясангүй байха һэм. Мария басаганай үдэртөө 8—10 центнер наймаалжа, ехэ мүнгэ колхоздо оруулжа байхадань, «Дружба» колхозой олзонь ургажал байгаа бээз.

Капуста ургуулхада нүхэр Будаева эгээл эрхимээр хабаадалсаһан байна. Хэрбээ нёдондо жэл капустаа августын хориноһоо наймаалжа эхилээ һаа, мүнөө жэл августын 5-һаа эхилээ. Мүн тарилгын талмай 4,4 гектарһаа 5 гектар болоо. Гектар бүриһөө 300 центнерһээ дээшэ капуста абтана.

—Мүнөө жэл хура бороо багаар орожо ган гасуурай болоошье һаа, абахал ёһотой капустаа абаабди. Ажаллаха, оролдохын лэ хүсэн ха юм даа. Нютагай үтэгжүүлгэ: тахяагай, адуунай аргал, үнэһэн, мүн минеральна үтэгжүүлгэ агротехникын ёһоор хэрэглээбди,— гэжэ огородой бригадир Дамдин Дабаевич Бальжитов хөөрэнэ. Нүхэр Бальжитов 5 жэл огород дээрэ хүдэлнэ. Нилээд дүршэлтэй боложо, энэ жэл яһалхан ургаса хуряахань.

—Эртэ эдеэшэдэг капуста наймаалжа, 50.000 түхэригэй олзо колхоздоо оруулха түсэбтэй һэм. Хай даа, нилээн лэ үлүүлхэ байхабди, аймаг соогоо түрүү һууриияа алдахагүй бэзэбди, — гэжэ Бальжитов мэдүүлнэ. Хойто жэл бүри ехые тарижа, үндэр баян ургаса хуряаха гэжэ огородой хүдэлмэрилэгшэд зоригжонхой.

Мүнөө дээрээ «Дружба» колхоз 15 мянга гаран түхэригэй капуста наймаалаад байнхай.

В. Очиров.

Закамен.

Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой огородой бригадынхид энэ жэлдэ капустын баян ургаса ургуулаа. **Зураг дээрэ:** огородой бригадын гэшүүд капустаа хуряажа байна.

А. Истоминой фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Шэнэ үүсхэл дэмжэгдэбэ

Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхын, тэрэнэй арга методые һайжаруулхын түлөө ехэхэн оролдолго гаргана. Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлхын тула колхозой партийна эхин организаци агитаторнуудай саг үргэлжын һуралсал-семинар эмхидхээ. Тиимэ семинарнууд һара бүри 2—3 дахин үнгэргэгдэнэ. Байгша оной эхинһээ хойшо иимэ 15 семинар үнгэргэгдэжэ, КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолнууд, хүдөө ажахые хүгжөөлгөөр партиин ЦК-гэй табиһан зорилгонууд, социалистическэ зөөриин хоёр формо, кукуруза ниитын малда ямар ашаг туһатайб, ургаса хуряалгын үедэ агитаторай зорилго гэхэ мэтэ һонирхолтой асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ. Тэдэ семинарнууд дээрэ колхозой түрүүшүүл өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгэдэг болонхой. Жэшээнь, колхозой һаалишан нүхэр Минибаева, ОТФ-е даагша нүхэр Колодина, гахайн фермые эрхилэгшэ нүхэр Яковлева гэгшэд өөһэдынгөө ажал хүдэлмэри тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэһэн байна.

Гадна, агитаторнуудта хододоо методическа туһаламжа үзүүлэгдэнэ. «В. И. Ленин—агуусхэ агитатор», «Агитациин гол зорилгонь юун болоноб», «Агитатор ажалдаа хайшан гэжэ газетэ хэрэглэхэб», «Ном—агитаторай эрхим нүхэр» гэхэ мэтэ темэнүүдээр семинарта хабаадагшадта методическа лекцинүүд уншагдаа. Агитаторнууд нүхэд Гудзь—КПСС-эй ЦК-гэй Хандалга тухай, Колодин—«Хонидые хэнзэлүүлхэдэ колхоздо ямар туһатайб» гэһэн асуудалнуудаар колхознигуудтай хайшан гэжэ хөөрэлдөө үнгэргэһэн тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэһэн байха юм.

Колхозой партийна эхин организаци олониитэ колхознигуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэриие һайжаруулхын тула агитаторнуудай бүлэгүүдые байгуулаа. Эдэ бүлэгүүд бригада, фермэнүүдтэ хубаарилан табигданхай. Агитаторнуудай бүлэг бүхэндэ ахалагша агитатор томилогдоо.

Энэ парторганизациин агитколлектив хамта дээрээ 28 хүнһөө бүридэнэ. Тэрэнэй тоодо колхозой хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, һургуулиин багшанар болон үйлэдбэриин түрүүшүүл оролсоно. Агитаторнууд колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэриие һонирхолтойгоор, элдэб янзаар хэхые оролдоно. Тэдэнэр хөөрэлдөө, лекци, элидхэлнүүдые хэхынгээ хажуугаар асуудал-харюугай, залуушуулай вечер үнгэргэнэ, олон хүниие суглуулжа, ном, газетэ уншана.

Партийна организаци колхоз доторoo харуулан ойлгуулха агитациие нилээд һайжаруулаа. Ханын газетэ, «Дайшалхы хуудаһан» саг үргэлжэ гаргагдана. Ажахын шухала кампанинуудта зорюулагдаһан диаграмма, плакадууд, уряа лозунгнууд мүн лэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Хүнүүдэй хэһэн ажалай дүнгүүд Хүндэлэлэй, показателиин самбарнуудта саг үргэлжэ бэшэгдэнэ. Байгша оной май һараһаа мүнөө хүрэтэр 30 гаран «Дайшалхы хуудаһан» гаргагдаа. Тэдэ хуудаһануудта колхозой ажахын шухала шухала зорилгонуудай ямараар бэелүүлэгдэжэ байһан тухай бэшэгдэһэн байна.

Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин үүсхэлээр эмхидхэгдэһэн агитаторнуудай бүлэгүүдэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые партиин Кударын айкомой бюро һаяхан зүбшэн хэлсэжэ һайшаагаад, энэ дүй дүршэлые аймагай бусад партийна организацинуудта тарааха гэжэ шиидхэбэ.

Ш. Цыбикова.

Бичурын аймагай «Победа» колхозой үйлэдбэриин 2-дохи бригадада таряа хуряагшадай дунда агитационно ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус бригадын партгруппорг М. П. Плюснин сайлалгын үедэ. хөөрэлдөө хэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Оролдосотойгоор ажаллана

Баргажанай аймагай «Авангард» колхозой хонишод энэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриин 140-һөө үсөөн бэшэ хурьга абаха зорилго табяа һэн.

Эдэнэр үбэлэй хурьгадые гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэн абаад, зунай сагта хонидоо искусственна аргаар ороондо оруулжа байнхай. Колхоздо искусственна үрэжүүлгын хоёр пункт хүдэлөө юм.

Түсэбэй ёһоор мүнөө зун 900 эхэ хонин ороондо оруулагдаха аад, үнэндөө 1190 хонин ороондо оруулагдаа. Техник-үрэжүүлэгшэ нүхэр П. Толстихина илангаяа һайнаар хүдэлмэрилбэ. Хоёрдохи жэлээ хүдэлжэ байбашье, нүхэр Толстихина шадабаритай бэрхэ мэргэжэлтэ байһанаа харуулаа.

Ахалагша хонишод В. Буянтуев, А. Изместьев эхэ хонидоо ороондо һайнаар бэлдэһэн байгаа. Эдэ хонишодой отарынхид колхоз соогоо түрүүлнэ.

Д. Санданов.

Шахамал мал бэлшээн таргалуулагдана

Закаменай аймагай Санагын сомоной «Коммунизм» колхозой гэшүүн Шагдурова колхозой тогтоһонһоо хойшо мал ажал дээрэ ябана. Ажал хэрэгээ мэдэхэ болоһон энэ малшанда колхозойнь правлени гүрэндэ тушаагдаха 84 сар бэлшээн таргалуулхыень даалгаһан байгаа.

Даажа абаһан малнуудынь шадал һайнтай болоо.

Б. Шоёнов.

Томо гэрнүүд, шэнэ гудамжа

Аймагай центр—Курумкан тосхондо һүүлэй жэлнүүдтэ шэнэ барилганууд олоор бодхоогдоно. Нёгөөдондо энэ тосхондо Набережная гэжэ шэнэ гудамжа бии болоо. Һургуулиин хоёр дабхар байшан, байрын олон гэрнүүд баригдаа.

Аймагай центртэхи магазинай ехэ байшан баригдажа байна. 8 айлай байха шэнэ гэр һаяар баригдажа дүүрэхэнь.

С. Ангабаев.

Байгаалиие хамгаалха шэнэ отделени

Байгаалиие хамгаалха, зоной ажаһуудаг һуурин газарнуудые ногоо руулха талаар Бүхэсоюзна обществын Бурядай отделени бии болгохо тухай асуудал хэлсэһэн суглаан республикын хизаар ороноо шэнжэлхэ музейдэ болобо.

Суглаанда хабаадагшад тус асуудалые һайшаагаад, Бүхэсоюзна обществын Бурядай отделени бии болгохо талаар эмхидхэлэй комисси һунгаба.

И. Стариков.

Улан-Удын багшанарай августын зүблөөндэ хабаадагшад (зүүн гарһаа): В. И. Иванова, Е. Г. Протасова, З. И. [...]пова, Е. М. Тармаева, С. В. Бодиева, М. Т. Логвиненко гэгшэд суглаанай забһарлалгын үедэ хөөрэлдэжэ байна.

Политехническэ һуралсалда онсо анхарал хандуулха

Августын 26—27-ной үдэрнүүдтэ Улан-Удэ городой багшанарай зүблөөн болобо. Тус зүблөөн дээрэ «1957—58 оной һуралсалай жэлэй туршада ябуулагдаһан һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин дүнгүүд, саашанхи гол зорилгонууд» гэһэн асуудалаар городой арадай гэгээрэлэй таһагые даагша **Ц. Жамсарано** элидхэл хэһэн байна.

— Манай түрэл парти, Советскэ правительство үхибүүдые, залуушуулые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ, эрдэм бэлигээ тэдэнэй дээшэлүүлхэ, коммунизм байгуулха тэмсэлдэ түрүү зэргэдэ жагсаха хэрэгтэнь халуун анхаралаа хандуулдаг.

Манай республика доторхи, мүн Улан-Удэ городойшье һургуулинууд үнгэрһэн һуралсалай жэлдэ бага бэшэ амжалта туйлаһан байна. Теэд, бидэнэй туйлаһан амжалта бүгэдэндэ мэдээжэ. Ушар иимэһээ амжалта тухайдаа дахин дахин дабтангүй, өөһэдынгөө хүдэлмэриин дутуу дундые, элдэб эндүү алдуугаа энэ зүблөөн дээрэ элирүүлбэлнай ашатай туһатай байха гэжэ һанагдана.

Үнгэрһэн һуралсалай жэлэй эхинһээ хойшо элдэб шалтагаанаар, тэрэ тоодо хүндэтэй бэшэшье шалтагаанаар, хэдэн үхибүүд һуралсалһаа гээгдэһэн, хохидоһон байна. Саашадаа энэ эндүү алдуугаа дабтахагүй зэргэтэйбди. Манай Улан-Удэ городто һургуулиин гэр байранууд ааляар, ахираар баригдана. Мяха-консервын комбинат, ПВЗ, Сэлэнгын баруун бэе, машина бүтээдэг завод гэхэ мэтэ промышленна газарай үхибүүд һургуулидаа багтажа ядажа, һуралсалай жэлые үнгэргэбэ. Иимэ байдалые хэдэн жэлдэ хаража, мэдэжэ байбашье, республикын Гэгээрэлэй министерство һургуулиин барилгада хайша хэрэгээр хандаһаар. 1958—59 оной һуралсалай жэлдэ городой олонхи һургуулинуудтахи үхибүүдэй 90-ээд процентнь удаадахи класстаа орохо болоһон байна. Үхибүүдэй 10-аад процентнь муугаар һуралсажа гараа. Энэнь юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, бидэнэр— городой гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд, багшанар һайнаар хүдэлжэ шадаагүйбди. Үхибүүдһээ экзамен абангүйгөөр удаадахи класстань оруулха шэнэ гурим гараа һэн. Тиимэ ехэ ашатай туһатай хэмжээ-ябуулгын хэгдэһэн байгаашье һаань, зарим һургуулинуудтахи үхибүүд класстаа хоёрдохи жэлээ үлөө. Энэ ушарые тэсэхын аргагүй. Манай городой зарим һургуулинуудта ород хэлэн, тоо бодолго муугаар заагдаһаар. Географи, физикэ, хими гэхэ мэтэ предмедүүд олонхи һургуулинуудта ажал хүдэлмэритэй холбоогүйгөөр заагдаһаар. Тус предмедүүдые заадаг зарим багшанар һургуулиин лаборатори, мастерской сооһоо хажуу тээшээ гаража, предприяти, колхозуудтахи ажал хүдэлмэридэ үхибүүдые дадхааха гэжэ үшөөл һайса оролдоногүй. Ажал хэхэдээ һурагшадай үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлхэ талыень багшанар хараадаа абангүй, политехническэ һуралсалые ябуул экскурситай адлида тоолодог байһаниинь гэмшэлтэй. Политехническэ һуралсалые эрхимээр ябуулхадаа, бидэнэр коммунизм байгуулха хүнүүдые хүмүүжүүлэн бэлдэжэ байнабди гэжэ зүбөөр ойлгожо, тэдэнэй һуралсалые ажабайдалтай нягта холбоотойгоор эрхилхэ ёһотойбди.

Манай парти, правительство 1959—60 оной һуралсалай жэлдэ үхибүүдые һургаха гуримые үндэһөөрнь хубилгахаар хараална.

Элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэдэ багшанар, партийна, советскэ организацинуудай түлөөлэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаба. Зарим ушарта багшанар пионернүүдэй эмхиин хүдэлмэритэй хүсэд танилсангүйгөөр, пионернүүдтэ ута унжагай заабари номнол үгөөд дүүргэдэг гэжэ ВЛКСМ-эй Бурядай обкомой секретарь нүхэр **Шабагоров** шүүмжэлбэ. Пионернүүдэй эмхиин хүдэлмэриие эрид шууд һайжаруулхын тулада тэдэниие наһа наһаарнь илгажа, ухаан бодолдонь тааруугаар хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэдэг болохо хэрэгтэй гэжэ нүхэр Шабагоров мэдүүлээ.

№ 9 һургуулиин директор **Чебаков** иигэжэ хэлээ:

— Городой тэг дунда һургуули баригдажал тиихэдэнь захаархи промы на районуудта хүн олошоржо байһан дээрэһээ бүүдынь хоёр халаан соо ара һуралсажа байдаг. Иимэ үхибүүдые шэнэ гуримаар за болоходо һаад түбэг ушар болохо. Тиимэһээ эртээнһээ жэ, шэнэ ёһоной, политехни шэглэлтэй һургуулинуудые ба эхилээ.

Нүхэд **Тюменцев**, Березов **Глазунова, Танская**, Ельский, **беев** болон бусад үгэ хэлэхэ раа, һуралсалай шэнэ жэлэй хэһээ хойшо һуралсал-хүмүүж гын хүдэлмэридэ байһан дутуу даяа эрид шууд усадхаха, пре дүүдые һайнаар зааха тухай мэ лээ.

КПСС-эй Улан-Удын горк нэгэдэхи секретарь нүхэр Нож зүблөөн дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэ

Һурагшадые политехническэ дэмдэ һургаха тухай хэлэхэ зүү нүхэр Ножкин иигэжэ мэдүүл

—Үхибүүдые, залуушуулые а да дуратайгаар һургаха талаар дуу эндүү али олон тохёол Энээнһээ боложо дунда һург дүүргэһэн хүбүүд, басагадай маниинь ажал хэхэ дүйгүй ба

Һургуулинууд өөһэдтөө гэр ба бариха аргатай. Хэрбээ һура дые барилгада хабаадуулбал, талаһаа гүрэнэй мүнгэн зөөри балагдаха, нүгөө талаһаа—һу шад барилгын баян дүй дүршэ болохо байна бшуу. Энэ арга ш дые Улан-Удэдээ үргэнөөр хэр бэл, городой бүхы барилгада нэмэри болохо һэн.

Манай республика дотор гү жэлэй соёлой добтолго эхилээд на. Энэ гүрэн түрын удхашанар хэмжээ-ябуулгада һургуули эдэбхитэйгээр хабаадалсаха уя тай.

Һуралсалай хүмүүжүүлгын дэлмэриие ажабайдалтай холбоотойгоор ябуулха гээшэ ралсалай шэнэ жэлэй гол зо гонь болоно гэжэ элидхэлшэ, үгэ хэлэгшэд онсолон тэмдэгл

Хубаагдадаггүй фонд—колхозуудай ниитын ажахые хүгжөөхэ гол үндэһэн мүн

«Колхозно байгуулалтые улам саашадань хүгжөөхэ, машинно-тракторна станцинуудые хубилгаха тухай» КПСС-эй ЦК-гэй февралиин Пленумэй тогтоол, СССР-эй табадахи зарлалай Верховно Соведэй нэгэдэхи сесси дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэл колхозно байгуулалтые саашадань хүгжөөхэ зам тодорхойлһон байна.

Кооперативно-колхозно зөөри колхозуудай ниитын ажахын хүгжэхэ экономическа үндэһэ һууринь болодог. Тиихэдэ хубаагдадаггүй фонд энэ зөөриин тон шухала хубинь гээшэ.

Колхозуудай эмхидхэгдэхэтэй хамта хубаагдадаггүй фонд бии бололсоо. Энэ фонднь мори, унаа, ашаг шэмэтэ мал, барилга, машина, хамһабариин предприяти, материал гэхэ мэтэһээ бүридэнэ. Ниитын ба байрын гэр байшангууд мүн лэ хубаагдадаггүй фонддо ородог.

Хубаагдадаггүй фонд хайшан гээд бии болодог, арьбадхагдадаг бэ гэхэдэ, колхозууд мүнгэн олзынгоо 15-һаа 20 процентые тэрэндэ оруулжа байдаг. Колхознигуудай ажалаар бүтээгдэһэн барилга, үйлэдбэриин гол шухала хэрэгсэлнүүд, малай түл, тэдэнэй томо боложо үдэлгэ, гүрэнэй туһаламжа хубаагдадаггүй фондые арьбадхаха шухалын шухала эшэ үндэһэн болоно.

Колхозой үйлэдбэриин ургаха, экономикынь бэхижэхэ тудам хубаагдадаггүй фондонь нэмэдэг юм.

Оронойимнай колхозуудай хубаагдадаггүй фондын ургалта иимэ мэдээнһээ (жэлэй эсэсэй байдалаар) элеэр харагдана:

Он	Миллион түхэригөөр	1932 онойхитой жэшэхэдэ (процентээр)
1932	4,7	100
1937	11,1	236
1940	27,7	590
1950	50,6	1080
1953	69,8	1480
1956	98,6	2100

1958 оной эхеэр колхозуудай хубаагдадаггүй фондын хэмжээн 100 миллиард үлүүтэй түхэриг болоо.

Хүдөө ажахыгаа эрид ехээр хүгжөөхэ хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые КПСС-эй ЦК-гэй абаһан сагһаа, 1953 онһоо хойшо хубаагдадаггүй фонд илангаяа түргэнөөр ургаа.

Мүнгэн олзоһоо ородог зөөри хубаагдадаггүй фондын ургалтын гол хуби болоно гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээлхэдэ, 1940 ондо ороной колхозуудай 20,7 миллиард түхэриг мүнгэн олзын 3,3 миллиард түхэригынь, 1956 ондо—94,6 миллиардын 16,7 миллиард түхэригынь хубаагдадаггүй фондо нэмээгдэһэн байгаа. 1958 ондо 25 миллиард түхэригһөө доошо бэшэ мүнгэн хубаагдадаггүй фондо оруулагдаха.

Бурят ороной колхозуудтахи хубаагдадаггүй фонд мүн лэ түргэнөөр ургана. Жэшээлхэдэ, хубаагдадаггүй фондо жэл бүри оруулагдадаг мүнгэнэй хэмжээн 1953 онһоо 1957 он хүрэтэр хоёр дахин нэмээ. Хубаагдадаггүй фонд энэ үе соо бүхы дээрээ 1,5 дахин ехэ болоһон байна.

Колхозуудай ниитын ажахын хүгжэлтэ, колхознигуудай ажана байдалай һайжаралга хадаа олон жэл хамтаараа ажал хэһэнэйнь, гүрэнэй зүгһөө үгтэһэн угаа ехэ туһаламжын аша үрэ мүн.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ гүрэнэй зүгһөө һомологдоһон мүнгэ зөөриин хэмжээн 1929 онһоо 1956 он хүрэтэр 151 миллиард түхэриг болоһон байха юм. Хүдөө ажахыда 1,7 миллион трактор (15 хүсэтэйдэ оруулхада), 450 мянган таряанай комбайн, бусад олон машина хүдэлнэ.

Гүрэмнай колхозуудта ажаллаха хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэнэ, мүнгэ зөөри, ондоошье юумэ уриһа, зээлеэр үгэнэ. Тэрээнһээ байтагай колхозуудай хэдэн миллион түхэригэй үри зээлиие нэгэтэ бэшэ болюулдаг байгаа.

Мүнөө колхозуудай хубаагдадаггүй фонд шанарайнгаа талаар хубилаа. Колхозуудта үйлэдбэриин хубаагдадаг фонд гэжэ үгы шахуу болонхой: үнэндөө үйлэдбэриинь бүхы фонднууд хубаагдадаггүй юм. Хэрбээ урдань хубаагдадаггүй фонд гол түлэб таряашадай база бүдүүлиг багажа зэбсэг, барилга, морин багажа зэмсэг гэхэ мэтэһээ бүридэдэг байгаа һаа, харин мүнөө ехэнхинь үйлэдбэриин һай һайн барилга, түхеэрэлгэнүүдһээ, машина, электростанци гэхэ мэтэһээ бүридэнэ.

Мүнөө машинно-тракторна станцинуудһаа трактор, хүдөө ажахын элдэб машинануудые колхозуудай худалдан абантажа байхада, ниитын ажахые хүгжөөлгэдэнь хубаагдадаггүй фондын дүүргэдэг үүргэ ехээр дээшэлээ.

Хубаагдадаггүй фонд мүнөө туд туд колхоздо хамаатай байхаяа болижо байна. Эдэ фонднууд өөрынгөө байгууламжын, ниитын шэнжэ шанарай талаар бүгэдэарадай үйлэдбэриин фондо улам ойро боложо байнхай. Колхоз хоорондын электростанци, зарим хамһабариин предприяти, водохранилищи, харгы зам, һургуули, больница, амаралтын байшан болон бусадые колхозууд хамтынгаа хүсэ, зөөреэр баридаг боложо байна. Энээн дээрэһээ харахада, колхозуудай хубаагдадаггүй фондын, колхозой социалистическэ зөөриин бүгэдэарадай зөөридэ дүтэрхы боложо байһые обёоржо ядахаар бэшэ.

Ороной бүхы колхозуудай 65 процентнь мүнөө үедэ элдэб техникэ худалдажа абанхай. 406 мянган трактор, 137 мянган комбайн, хүдөө ажахын олон бусад машина колхозуудай мэдэлдэ ороо.

1958 оной августын 1 хүрэтэр республикымнай 221 колхозой 184-ниинь МТС-үүдһээ 1,8 мянган трактор гү, али МТС-үүдтэ байһан бүхы тракторай 80 процентые, 1,4 мянган комбайн, тракторай 1,8 мянган плуг, 2,4 мянган сеялкэ, 13 мянган ондоо машина, зэмсэг худалдажа абаа.

Трактор, машинануудай колхозуудта худалдагдаһанһаа хойшо ехэшье саг үнгэрөөгүй. Гэхэ зуура энэ багахан хугасаа соо горьтой амжалта туйлагдаа.

Нүхэр Н. С. Хрущевой тэмдэглэһэнэй ёһоор, эрхим ургасатай байһан 1956 онойхиһоо ехэ таряан мүнөө жэл орон дотор хуряагдаха шэнжэтэй. Һү, мяха, тоһо, хүдөө ажахын бусад продукт бүри ехээр абтаха.

Жэлэй түрүүшын хахад соо гүрэндэ продукт тушаалга республика доторнай 1957 онойхиһоо мяхаар 30 процент, нооһоор—24, үндэгөөр—12, һүөөр 2 процентээр ехэ болоо.

Колхозуудай хубаагдадаггүй фонд мүнөө бүгэдэарадай зөөридэ ойртожо байнхай. Юуб гэхэдэ, тэдэниие бүридүүлгэдэ колхознигууд, гүрэн хабаадалсана. Хубаагдадаггүй фондын хэмжээнэй ехэ болохо тудам колхозуудай ниитын ажахы бүри түргэнөөр хүгжэхэ юм.

Колхозуудай үйлэдбэриин бүхы хэрэгсэлнүүдтэй болоод байһан мүнөө үедэ, колхознигуудай ажалта үдэртэнь үгтэхэ, хубаагдадаггүй фондо оруулха олзын хэмжээе хубилгаха хэрэгтэй. Ажалта үдэртэ хубаагдадаг мүнгэ зөөриин юрэнхы хэмжээе хороонгүйгөөр, хубаагдадаггүй фондо мүнгэ зөөри улам ехээр оруулдаг болохо шухала. Тиихын тулада олзо доходоо улам ехэ болгохо, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ элдэб продукт бүри элбэгээр абажа, олзоёо дээшэлүүлхэ шухала.

КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй шиидхэбэриһээ хойшо олзоёо арьбадхахада бүришье таарамжатай зохид байдал хангагдаа. Ушарынь, уялгата тушаалга, МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натура түлбэри болюулагдажа, хүдөө ажахын продукт худалдан абаха шэнэ гурим, үнэ сэн тогтоогдоо бшуу.

Нютаг нютагай байгаалиин, экономическа талые хараадуулжа худалдан абалгын нэгэн адли, экономическа талаараа шэнжэлэгдэһэн сэн тогтоогдоо. Шэнэ сэнгэй тогтоогдоод байхада, бүхы оронoймнай, тэрэ тоодо республикын колхозууд, тушааһан продукциингаа түлөө урдынхиһаа һураггүй ехэ мүнгэн олзо оруулха юм. Жэшээлхэдэ, 1957 ондо бурят оронoймнай колхозууд гүрэндэ ту һан, худалдаһан мяханайнгаа лөө 66 миллион гаран үлүүтэй риг абаһан һаа, мүнөө жэлдэ шэнээн мяха бэлэдхэлэй шэнэ гээр гүрэндэ худалдажа, багса да, 129 миллион түхэриг болоно. Мухаршэбэрэй аймаг колхозууд 1958 ондо шэнэ сэн продукци худалдаһанай түлөө миллион түхэриг, энэ аймаг «Ошон» колхоз 1,6 миллион тэй түхэриг нэмэлтэ олзо оруу

Мүнгэн олзынгоо ехэ болохо дам республикымнай колхоз хубаагдадаггүй фондо го мүнгэ оруулжа шадаха байна. хы мүнгэн олзынгоо 20 процент рэтэр хубаагдадаггүй фо оруулха гэжэ хүдөө ажахын лиин Уставаар тогтоогдоһон жээн эгээн дээдэ захань гэгдэ бэшэ байна. Ороной түрүү кол зууд хубаагдадаггүй фондо гэн олзынгоо 30, дээшэшье центые оруулдаг ха юм.

Республикын зарим колхоз хубаагдадаггүй фондын мүнгэ риие буруугаар гаргашална. нээ арьбадхан нэмээхэ мүн удааруулжа оруулна. Энэ колхозуудай ниитын ажахые жөөхэ хэрэгтэ һаад тохёолду Ниитынгээ ажахые түргэнөөр жөөжэ, ажал хүдэлмэрээ ехээр оньһожоруулха, тиигэжэ хознигуудай байдалые улам жаруулха, болбосоролыень дээ лүүлхын тулада колхоз бүхэн зо доходһоо улам ехэ мүнгэ баагдадаггүй фондоо оруу зэргэтэй.

Колхозуудай хубаагдадаггүй ф дые арьбадхахадамнай ажалай тээсэ дээшэлүүлхэ, хүдөө ажа продукт элбэг дэлбэг болгохо рэгтэ туһалха байна.

Ц. ДОРЖИЕВ, экономи

Колхоз, совхозуудай сабшалан дээрэһээ

Хүдэлмэреэ саашадань улам үргэлжэлүүлхэбди

...нитынгээ адуу малда бардам ...рхэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө ...най колхозой гэшүүд бага ехэ... шангаар тэмсэжэ байна. Ми... даажа байһан комплексно бри...да 7 мянган центнер үбһэ бэлэд...хэ түсэбтэй байгаа. Тэрэнээ дүүр...хын тулада үбһэшэдэй хоёр зве... эмхидхэһэн байнабди. Нэгэ зве...нь ажал хүдэлмэридэ дүй дүр...тэй колхозник Галсан Будаевта ...гаһан, нүгөөдысэнь би өөрөө ...жа абаһан байнаб. Звено бү...дэ 25 хүн хүдэлмэрилөө.

Манай үбһэшэд һараһаа үлүүхэн ...дэлмэрилхэдөө түсэбэй 71 про...ат гэхэ гү, али 5000 центнер ...э һүрилжэ, колхоздоо тушаа...а. Үбһэ хуряалгые һайн шанар...йгаар ябуулһанай түлөө нүхэр Будаевай звено 2 дахин, минии ...жа байһан звено 1 дахин кол...зой правлениин мүнгэн шанда ...тэһэн байна.

Мүнөө таряа хуряалгын тон харюусалгатай кампани эхилбэ. Энэ хүдэлмэридэ ехэнхи хүсэеэ элсүүлхэ болонобди. Бригадын 30 шахуу шадамар бэрхэ хүнүүд таряа хуряалгада гараба.

Гэбэшье, бидэнэр таряа хуряалга эхилбэ гээд, хүдэлмэреэ һуладхахагүй гэжэ шиидхэбэбди. Мүнөө сабшалангаймнай ехэнхинь хуряагдажа, заха займагай ногоон үлөө. Теэд буртаг газар гээд орхихо бэшэ, харин бүхы аргаараа нэгэшье гектар сабшалан үлөөнгүй хуряажа абахабди. Тиигэбэл урданайхида адли тэжээлээр дутаад, үбэл дунда хагда хулһа сабшажа байхагүйбди. Энэ зорилгоёо эрхэ бэшэ дүүргэхэеэ манай бригадынхид тэмсэжэ байна.

Б. С. Хобраков,
Калининай нэрэмжэтэ колхозой комплексно бригадын бригадир.

Курумкан.

Тэжээл ехээр бэлдэнэ

Мухаршэ б э р э й ...игант» колхозой... энэ жэлдэ нии...гээ малда элбэг ...рэхөөр үбһэ тэ...эл бэлдэжэ, ашаг ...шынь горьтой...р дээшэлүүлхэ ...рилго табиһан ...

...нэ зорилгоёо ам...алтатайгаар бэе...лхын тула үбһэ ...ряалгада тэдэнэр ...энһээ һайнаар ...лэһэн байгаа. ...гэжэ тракторна ...морин 4 косилка ...э хуряалгада үн... бүтээсэтэйгээр ...алгэгдөө.

...бһэшэдэй хоо...ондо социалисти...скэ мүрысөөн үр...нөөр дэлгэрүүлэг...жэ, тэдэнэр ур...урдынхиһаа улам ...эбхи үүсхэлтэй...ээр ажаллаба. ...олхознигуудай ...алай эдэбхи хэ...элые улам дээ...лүүлхэ зорилгоор ...элтэ түлбэри үгэхэ гурим шэнээр зохёогдоһон байха юм. Тэрэнэй ёһоор үбһэ хур я а л г а д а я б а г ш а д т а олоһон ажалта үдэрэйнь зэргээр сабшагдаһан үбһэнэй 7 процентые, бусад ажалда ябаһан хүнүүдтэ—5 процентыень нэмэлтэ түлбэридэ үгэхэ болоо.

Үбһэ хуряалгые зүбөөр эмхидхэжэ, колхознигуудые энэ хэрэгтэ олоор ха б а а д у у л һ а н а й а ш а а р б ү х ы д өө 7,5 мянган центнер гэхэ гү, али нёдондонойхиһоо 3 мянган центнерээр ехэ, һайн шанартай үбһэ колхоз хуряажа абаба. Мүн 1,5 мянган центнер набшаһата тэжээл бэлдэгдээ.

Эдэ үдэрнүүдтэ колхоздо силос даралга түлэг дундаа ябажа байна. Нэгэ хэды хүнһөө бүридэһэн тусхай звеногойхид наран сэсэг, кукурузаар 800 тонно шэмэтэ һайн силос дараба.

Силос хуряадаг комбайнай хэршэһэн ногоон автомашинануудаар зөөгдэнэ. Тиигээд оньһото машинын хүсөөр буулгагдажа, нүхэндэ хэгдээд, нягтаруулан дарагдана. Урдань силос дараха хүдэлмэриин хүсэд оньһожоруулагдаагүй байхада, тэндэ бригадынхид бултадаа ажалладаг байһан юм. Мүнөө тэндэ оройдоо хэдыхэн хүн хүдэлжэ байна.

— Энэ жэлдэ үнеэн бүридэ арбан тонно, эхэ хонин бүридэ центнер эрхим шанартай силос бэлдэхэбди,—гэжэ колхознигууд найдамтайгаар мэдүүлнэ.

М. Фалилеев.

Гектар бүриин 20 центнер үбһэ хуряана

Дарижап Эрдынеевэй даадаг үб...шэдэй звено үбһэ хуряалгын ...лһэнһээ хойшо Дардынкул гэ...э газарта хүдэлмэрилхөөр гара...н юм. Звенодонь 13 хүн ажалла...а. Тэдэнэр хамта 260 гектарай үб...э сабшаад, 1500 центнер һүрилөө. Звеногойхид уһалагдаһан газарай гектар бүриһөө 20 центнер шахуу үбһэ хуряана. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлдэг энэ звеногойхид шадаал һаа ехэ үбһэ бэлдэхэ зорилготой.

М. Сосов.

Заиграйн аймаг.

Нютаг бүриин һонин

Манай орон соо гэр барилгын эгээ томо комбинат Ташкентдэ баригдажа эхилбэ. Энэ комбинат жэл соо 3 мянган гэр байра барихаар хараална. Ехэнхи ажалынь автоматизацилагданхай байха юм.

**

Алма-Атада центральна республиканска шэнэ стадион нээгдэбэ. 30 мянган хүнэй һууха һуури, футбольно талмай, хүнгэн атледүүдэй гүйхэ харгы сүм дүүргэгдэжэ бэлэн болоо.

**

Москвагай облсовнархозой Тушинска оймһоной фабрика эхэнэрнүүдэй үмдэхэ олон мянган оймһо эластична капроноор бүтээн гаргаба. Тэрэнь угаа дулаан, бүхэ байхаһаа гадна, һунадаг, агшадаг дээрэһээ ямаршье хүлтэй хүндэ таарана. Жэлэй дүүрэтэр тус фабрика 200 мянган паар иимэ оймһо бүтээн гаргаха юм. Бауманай нэрэмжэтэ Москвагай фабрика эластична капроноор эрэшүүлэй оймһо бүтээжэ эхилээ.

**

Кишеневой амаралтын центральна парк соо элдэб сэсэгүүдэй түрүүшын республиканска выставкэ нээгдэбэ. Тэндэнь 300 гаран ондоо сэсэгүүд табяатай. СССР-эй наукануудай академи, Молдавска филиалай ботаническа сад илангаяа гоё һайхан сэсэгүүдые асаржа табяа.

**

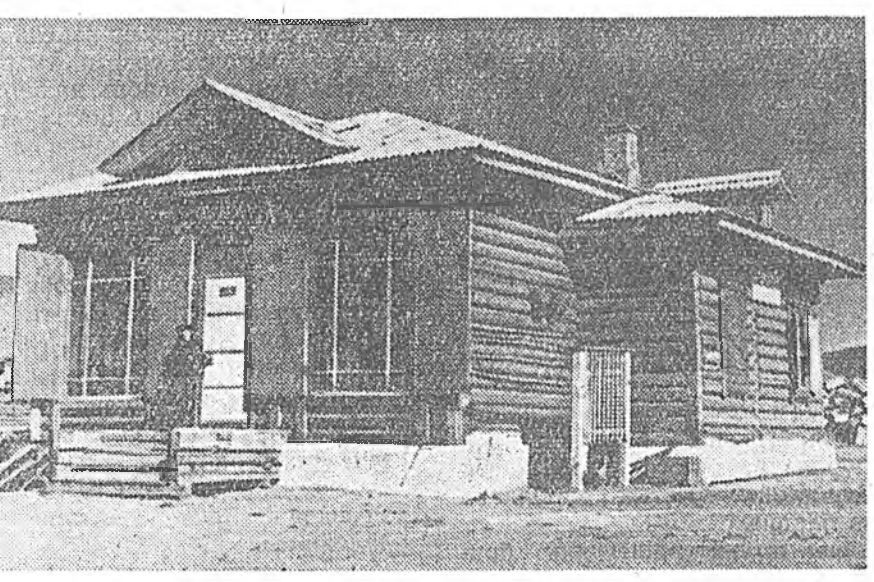
Самаркандын совнархозой үүсхэлээр Алишер Навоин нэрэмжэтэ узбекскэ университедтэ химическэ, механическа иимэ хоёр шэнэ отделени нээгдэбэ. Ажал хүдэлмэриһөө таһарангүй тэндэ һуража, хүдэлмэришэд эрдэмтэй боложо гараха юм.

**

Владимир городой бии болоһоор 850 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагдан, уран зурагшадай скульптурнуудай хүдэлмэриие харуулһан выставкэ нээгдэбэ. 120 гаран хүдэлмэри табигданхай.

РСФСР болон БССР-эй искусствонуудай габьяата ажал ябуулагша Ф. Модоровой «Владимир һалбаран хүгжэжэ байгаа» гэжэ зурагые харагшад угаа ехээр һонирхоно. Скульптор В. Саврасовай уран гараар бүтээһэн революционер И. В. Бабушкинай, урданай герой генерал Н. Г. Столетовэй, адмирал М. П. Лазаревай дүрсэнүүд хараашадые мүн лэ һонирхуулна.

Гурбан жэлэй соёлой добтолго

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кударын аймагай Алтай тосхондо шэнээр баригдаһан магазин.
А. Бадаевай фото.

Туһаламжа хэрэгтэй

Соёлой добтолгын үедэ бэелүүлэгдэхэ хэмжээ-ябуулга аймагаймнай колхозууд, совхоз, РТС-үүд ба предприятинуудаар хараалагдаа. Манай аймагай 14 колхоз, 2 РТС, совхоз болон хэдэн арбаад предприятинууд гурбан жэл соо хэхэ хүдэлмэреэ саг болзортонь, амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө мүрысэжэ эхилбэ.

Энэ хэрэгтэмнай республиканска эмхи зургаанууд тодорхой туһаламжа үзүүлхэ бэзэ гэжэ найдагдана. Түбхын түрүүндэ хирпиисэ хэхэ асуудал абаад үзэе. Манай аймагай газар дайда хирпиисэ сохиходо шухала элһэ шабараар элбэг юм. Тиигэбэшье хирпиисээр дутажа байдагнай саашадаа тэсэхээр бэшэ. Хажуугаараа хэбтэһэн шабараар хирпиисэ хэнгүй, тэрээниие ондоо тээһээ худалдажа абаха гээшэмнай тон таарахагүй, эшэгүүритэй ябадал болоно.

Теэд манай аймагта хирпиисын завод барижа үгэхэ, мебелеэр хангаха болоһон Бурпромсоведэй правлени энэ уялгаяа ходо мартажархина.

Матросовой нэрэмжэтэ олзоборилгын артель нэгэ түхэлэй гэрнүүдые барижа, колхозно таряашадта худалдадаг юм. Гэбэшье, артелиин бүтээдэг гэр байранууд мүнөөнэй эрилтэдэ харюусанагүй гэжэ сэхэ хэлэхэ байнаб. Юуб гэхэдэ, тэдэ гэрнүүд хэмжээнэйнгээ талаар бага, уйтан, набтар, үсөөхэн сонхотой байдаг. Гэхэ зуура, манай совет хүнүүд уужам, һаруул, олон таһалгатай гэр соо байхые хүсэдэгынь элитэ. Энээниие Бурпромсоведэй правлени анхаралдаа абажа, артелиин баридаг гэрэй чертежые ойрын сагта һэлгэхэ бэзэ гэжэ һанагдана.

Хонхолой тосхонойхид өөһэдын хүсөөр дунда һургуулиин байшан бариха уялга абаад, тэрээндэ хэрэгтэй болохо зүйлнүүдые худалдан абахын тула 150 мянган түхэриг колхозоороо һомолууланхай. Теэд республикын Гэгээрэлэй министерство энэ һургуулиин байшангай проектые мүнөө хүрэтэр үгэнгүй нобшорно. Тиигээд энэ хэрэгтэ һомологдоһон мүнгэн ашаглагдангүй, тус барилгада хабаадаха дархашуулай ондоо ажалда ябажа байхань тон таарамжагүй байна. Арад зоной иимэ үүсхэлые саг дары дэмжэхэһээ гадна, тэдэнэртэ али болохоор туһалха гээшэ республикын, аймагуудай эмхи зургаануудай нангин уялга болохо ёһотой.

Тэрээнһээ гадна, Хэлхээ холбооной министерствын республиканска Управлени манай аймагай колхозууд, РТС-үүд, совхоз болон тосхонуудай радиотой болоходонь багаар туһална. Энээн дээрэһээ боложо аймагаймнай хэдэн тосхон, холын гүүртэнүүдтэ радио үшөө оруулагдаагүй байһаар.

Эдэ бүхы дутагдалнуудые ойрын сагта зайсуулжа, соёлой добтолгын үедэ хэгдэхээр хараалагдаһан уялгануудаа эрхэ бэшэ дүүргэхэ ёһотойбди.

Аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй, мүн сельскэ, сомоной Соведүүдэй дэргэдэ эмхидхэгдэһэн комиссинууд коллектив бүхэнэй хүдэлмэриие шалган хинажа, элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые усадхахадань тэдэнэртэ үдэр бүри туһалха зорилготой. **А. Поплевин.**

ХЭЖЭНГЫНХИДЭЙ ТҮСЭБ

Республикын соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй 1 съездын баталан абаһан хандалга бэшэгые Хэжэнгын аймагай ажалшад ехэ эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсээд, саашадаа бэелүүлхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа гэбэл: 11 шэнэ клуб, 28 культбаза, 24 улаан булан, һургуулиин 6 байшан, һурагшадай дархалха 3 мастерской, 1 интернат, 10 стадион, спортын талмай, 7 амаралтын гэр, малшадай байха 109 байрын гэр, 14 полевой стан, 19 бани, колхознигуудай орохо гурбан зуу гаран байрын шэнэ гэр гэхэ мэтэ олон барилга хэгдэхээр баталагдаа.

Гурбан жэлэй турша соо айл бүхэн радиотой, электричествотэй, библиотекэтэй болохо юм. Мүн үйлсэ, стадион, гүүртэ, отарануудай нииитын организацинуудай, айл бүхэнэй газаагуур элдэб янзын модод һуулгагдахаар хараалагдаа.

Жэшээлхэдэ, аймаг соогоо эгээл томо, баян ажахытай «Победа» колхоз гурбан жэл соо горьтойхон юумэ хэхээр түсэблөө: 6 культбаза, улаан булан, эхин, долоон жэлэй һургуулинуудай байшангууд, амаралтын гэр, колхознигуудай байха 25 байра, малшадай байха 12 гэр, үхибүүдэй сад болон ясли, 2 полевой стан баригдахаар шиидхэгдээ.

Мүнөөшье энэ колхоз Шаралзын гүүртэдэ малшадай 4 гэр, 1 культбаза, яслиин гэр барюулжа байна.

Чесанын сомоной «Коммунизм» колхоз клуб, стадион, 6 культбаза, улаан булан, малшадай 15 гэр, 2 полевой стан, колхознигуудай 45 гэр, үйлэдбэриин байшан барихаар хараалха зуураа, айл бүхэниие библиотекэтэй, радиотой, газаагаа сад сэсэрлигтэй болгохо гэбэ. Эндэхид клуб, стадион, культбазаяа барижа дүүргэхэ болоо. Олохон колхозуудта колхознигуудай шэнэ гэрнүүд баригдажа, зарим нэгэниинь барилгаяа дууһажа байнхай.

Аймаг соо үбһэ, таряа хуряалга үргэн далайсатайгаар ябана. Бригада, фермэнүүд дээрэ дүшөөд гара дахин кино харуулагдаа.

Хүдөө тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгохын тулада хэгдэжэ байһан иимэ барилгануудта аймагай залуушуул, колхознигууд, интеллигентнэр, алба хаагшад олоороо хабаадуулагдахаар хараалагданхай.

А. Аюржанаев.

Кино харуулга һайжаруулха

Арад зондо кино харуулха хэрэгые илангаяа оролдосотойгоор һайжаруулха шухала.

Гурбан жэлэй туршада аймагай центр бүхэниие кинотеатртай болгохо, колхоз, совхоз болон РТС-үүдтэ, тэрэшэлэн томо томо бригада, фермэнүүд дээрэ тогтомол киноустановко тодхохо хэрэгтэй.

10 айлһаа дээшэ хүн зонтой тосхонуудта кино һаадгүй харуулхаар культбазанууд, улаан булангуудтай боложо, тэндэ һара соогоо 4-һөө үсөөн бэшэ кино харуулагдаха ёһотой.

Кино харуулдаг газарнуудые бүри олон болгохоһоо гадна, тэдэнэй хүдэлмэриие һайжаруулха шухала. Зарим газарта хэдэн киноустановко миил саарһан дээрэ тоологдодог. Жэшээнь Торийн аймагта хамтадаа 13 киноустановко бии нэрэтэй аад, миил 7—8-ниинь хүдэлдэг юм. Бусадынь нэгэн гэбэл киномеханигай үгы дээрэһээ, үгышье һаа—тусхай түхеэрэлгэгүй дээрэһээ хүдэлнэгүй. Энээнһээ боложо, тус аймаг түсэбөө дүүргэжэ шаданагүй.

Кино харуулгые һайжаруулхын тула киноустановконуудаа ажахын тоосоондо оруулбал, һайн бэлэй.

Хото городууд, хүдөө тосхонуудай хоорондо кинофильмнүүдые графигай ёһоор ябуулжа, нэгэ газарта тэдэниие олон хоног хэбтүүлхэ, шанарыень муудхаха ябадалтай эрид тэмсэхэ шухала.

Н. Рыжков,
Республикын Культурын министерствын инженер.

Соёл культура хүгжөөхын түлөө гурбан жэлэй добтолго

☆

А. ХАХАЛОВ, КПСС-эй Бурядай обкомой нэгэдэхи секретарь

☆ ☆

...һаяхан Улан-Удэдэ Бурядай соёл ...ьтурын хүдэлмэрилэгшэдэй нэ...эхи съезд болоо. Аймагай, горо...удай конференцинүүдтэ һунгаг...ан арадай интеллигенциин элдэб ...ын түлөөлэгшэд съездын хүдэл...рэдэ хабаадалсаба. Тус съезд ...спубликын ажабайдалда айхаб...р ехэ удхашанартай хэрэг болоо. ...э соёлой хүгжэлтын дүн сорсо...лдожо, ээлжээтэ зорилгонууд зүб...шэн хэлсэгдэһэн байна.

Бурят арад хэдэн зуун жэлнүүдэй ...ршада онсо өөрэ соёл культура ...үгүүлжэ, хэршье ехэ социальна, ...сиональна дарлалтада оробошье, ...рэнээ мүнөө хүрэтэр хүгжөөһөөр ...ижа шадаа юм. Гэхэтэй хамта ...ксал Совет засагай үедэ манай ...радай соёл культура һалбаран ...үгжөө. Манай арадай культура бү... түхэл маягаа үлөөбэшье, шэнэ, ...циалистическэ удхатай боложо, ...аашадаа хүгжэхэ үзэгдөөгүй ехэ ...рга боломжо олоһон байна.

Республикада соёлой талаар гээг...нгги урданай харанхы байдал ...лхагдаа, олон зониие хюдадаг ...лдэб үбшэн тахал болон балар ...үшан сагай муу муухай бусад ...агдалнүүд үгы болон һалаа. Мү...нөө Бурят орондо олон зуун һургуу...ли, театр, клубууд, библиотекэ, больницанууд, поликлиникэнүүд ...бии болонхой. Ехэ зон бүгэдэ үзэг ...үзэг мэдэдэг болоо, уялгата эхин, ...ухи долоон жэлэй һуралсал бэе...лүүлэгдэнэ. Дээдэ, тусхай дунда ...һургуулинуудта 10 мянга гаран сту...дентнүүд һуралсана. Ондоогоор хэ...лэхэдэ, республикын 65 хүн бүхэнэй ...нэгэниинь студент байха юм. Хүн ...зонойнгоо үзэг бэшэг мэдэлгын та...лаар, мүн дунда, дээдэ һургуули...дуда залуушуулые һургалгын талаар Бурят орон Баруун Европын ...олон оронуудһаа дутадаггүй.

Арад зоной элүүрые хамгаалга ...ад ондоо болон һайжараа. Эмнэлгын зургаангүй нэгэшье район, предприяти, колхоз манай нютагта үгы болонхой.

Бурят орондо онсо өөрэ искусство, литература, эрдэм наука байгуулһан ушар Октябриин революциин ашаар эрхэ сүлөө олоһон арад зоной билтарма ехэ оюун бэлигтэй байһыень эли тодоор гэршэлэн харуулна. Оперо, баледэй театр, драмын хоёр театр, үндэһэ яһатанаймнай дуу хатарай ансамбль, уранзохёолшодой, композиторнуудай, уранзураашадай, журналистнарай творческо организацинууд аша үрэтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

1959 ондо Москвада бурят искусство, литературын хоёрдохи декада болохонь. Мүнөө энээндэ республикамнай бэлэдхэжэ байна. Һүүлэй үедэ манай уранзохёолшод, композиторнууд театрын хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта оперын, баледэй шэнэ зүжэгүүдые табяа. Тэдэнэй дунда «Анда худанар», «Байгал дээрэ» гэжэ оперонууд, «Инаг дуранай түлөө», «Нуга дээгүүр толон сасарба» гэжэ болон баледэй бусад зүжэгүүд бии. Нютагай драматургнуудай бэшэһэн зүжэгүүд драматическа театрнуудай сценэ дээрэ табигдана. Уранзохёолшодой 70 гаран шэнэ зохёол хэблэлдэ бэлэдхэгдэжэ байна.

Арадай дундаһаа интеллигенциин бии болоһон ушар соёлой талаар эрид хубилалтын хэгдэһэнэй шухалын шухала үрэ дүнгүүдэй нэгэн мүн. Гансал дээдэ һургуулитай 7 мянган мэргэжэлтэд манайда бии. Ондоогоор хэлэхэдэ, зуун хүн бүхэнэй нэгэниинь дээдэ эрдэмтэй мэргэжэлтэн болоно. Революциин урда тээ зуун хүн бүхэнэй гурбаниинь шада ядан үзэг танидаг байһан юм гэжэ һанаха болоо һаа, энэ тоогой удхашанар илангаяа элеэр харагдана.

Эдэ бүхы манай амжалтанууд партиин ленинскэ национальна политикын һайн һайхан аша үрэ тухай, манай ажабайдалда агууехэ революционно хубилалтын болоһон тухай гэршэлнэ гээшэ.

Гэхэтэй хамта Бурядай соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдэй съезд дутагдалнуудые элирүүлээ. Тэдэниие түргэн усадхахын тулада саашадаа соёл культураяа дээшэлүүлхэ зорилгоор гурбан жэлэй добтолго хэхэ гэжэ шиидхэгдэбэ. Съездын уряалые олониитэ үргэнөөр һайшаагаа. Культурна байгуулалта тухай асуудалые түрүүн партиин обкомой пленум зүбшэн хэлсэһэн, һүүлээрнь республикын Верховно Соведэй сесси соёлой добтолгын тодорхой түсэб баталһан байна.

Мүнөө городой, аймагуудай болон сельскэ Соведүүдэй сессинүүд дээрэ, ажалшадай суглаануудта соёл культурые шэнэ далайсатайгаар хүгжөөхэ бодото хэмжээнүүд хараалагдаа.

Колхоз, предприяти бүхэндэ жэшээтэ һайн клубуудые бариха гэжэ хараалагдана. Тэндэнь уранһайханай самодеятельность, библиотекэ байха ёһотой. Гадна, һуурин газарнуудые бултыень кинотой, радиотой болгохо гэжэ түсэблэгдөө.

Мүн гурбан жэлэй соёлой добтолгын үедэ спортивна талмайнууд, стадионууд, сэсэрлигүүд байгуулагдаха, город, хүдэлмэришэнэй тосхон, һуурин газарнууд болбосон түхэлтэй болгогдохо, ургамал ногоогоор шэмэглэгдэхэ, тэндэ ариг сэбэр сахиха ябадал һайжаруулагдаха ёһотой. Һургуули, больница, амбулатори, ясли болон талмайнуудые, номой магазин болон киоскнуудые, столово, чайнануудые, почтын отделенинүүдые олоор бариха гэжэ хараалагданхай.

Бүри мүнөө жэлдэ республикын колхозуудта 73 клуб, 101 культбаза, 112 улаан булан, 19 библиотекэ гэхэ мэтэ зургаанууд баригдаха юм.

Манай Бурят нютагта мал ажалай фермэнүүд ехэнхидээ колхозой центрнүүдһээ холо байдаг юм. Тиимэһээ малшадай культурно-ажаһуудалай хангалгые али болохоор һайжаруулха шухала. Энэ талаар культбаза байгуулха гээшэ хүдөө нютагуудай ажабайдалые шэнэ социалистическэ ёһоор хубилгаха эгээн тааруу һайн арга зам гэжэ бодото байдал харуулаа. Жэшээнь, Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой № 1 фермын культбазые хараад үзэе. Эндэ байрын 30 шахуу таһалга түхеэрэгдэнхэй, 150 хүнэй багтаха клуб, улаан булан, магазин, столово, лаборатори, зоотехническэ кабинет бии. Эдэ байранууд нэгэ газарһаа дулаасуулагдадаг, мүн электричествотэй, радиотой юм. Колхознигуудта байд гээд лэ лекци, элидхэлнүүд уншагдадаг, кинокартинанууд харуулагдадаг. Клубайнь сценэ дээрэ өөһэдынь самодеятельность наада харуулдаг.

Мал ажалай фермэ, тракторно-таряан ажалай бригада бүхэндэ культбаза барижа, һайнаар түхеэрхэ гэһэн зорилго бидэнэр табинхайбди.

Гэр байрын барилгада, город тосхониие болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ тусгаар анхарал хандуулагдана. Һүүлэй үедэ хүдөө олон тосхонууд танигдашагүй болотороо хубилаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Гэбэшье, барилгын эмхи гуримгүйгөөр, хайша хэрэгээр хэгдэдэг газарнууд олон. Колхознигуудай һууха нэгэ янзын байрын гэрэй һайн проектнүүд мүнөө хүрэтэр зохёогдоодүй, тосхонуудта ямар түсэбөөр гэр байра барихаб гэжэ хараалагдаадүй. СССР-эй Барилгын болон архитектурын Академи эдэ дутагдалнуудые түргөөр усадхаха ёһотой.

Бурядай ниислэлдэ байшангуудые бариха тухай хэдэн үгэ хэлэхэ дуран хүрэнэ. Улан-Удэ бүри үни хада томо промышленна, соёл культурын центр болонхой юм. Харин тиихэдэнь республиканска библиотекэ, культпросветһургуули, театрально-хүгжэмтэ училищи уйтан, тааруугүй муу байшангуудта байһаар. РСФСР-эй Культурын министерство шэнэ байшангуудые барихадамнай бидэндэ туһалха ёһотой.

Гурбан жэлэй соёлой добтолгын эсэстэ республикын хүн зоной культурна хэмжээн ниитэ дээрээ дээшэлхэ ёһотой. Энээнэй ашаар КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые ажалшад бүри түргэнөөр, амжалтатайгаар дүүргэхэ, ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлхэ, промышленностиин, хүдөө ажахын продукци эрид ехээр абадаг болохо, арад зонойнгоо ажабайдал саашадань һайжаруулха гэжэ бүри эршэмтэйгээр шармайн оролдодог болохо байна.

(1958 оной августын 26-най «Советская Россия» газетэһээ абтаба).

Улан-Удэ.

Болбосон түхэлтэй шэнэ тосхон

Бүри һаяхан Баргажанай центрын оршондо бог шорой хаядаг хооһон газар байһан юм. Харин мүнөө тэндэ болбосон түхэлтэй шэнэ тосхон бодхоогдоо. Эндэ харгы замай 513-дахи участогай конторо, хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай олон гэр байшан, үйлэдбэриин барилганууд типовой проектын ёһоор баригдаба.

Агууехэ Октябриин 41 жэлэй ойн хүндэлэлдэ мүрысэхэдөө, түсэбһөө гадуур шулуу болон бетоноор шэнэ гараж бариха уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Һаяхан болоһон профсоюзна суглаан дээрээ гурбан жэлэй соёлой добтолгодо орохо асуудал зүбшэн хэлсэжэ, 2—2 байратай хоёр гэр жэл бүри түсэбһөө үлүүлэн бариха, мүн 4 бани шэнээр барижа, тэдээндээ 1959 оной эсэс хүрэтэр электричество, радио, телефон оруулха гэжэ шиидэбэ.

Тэрээнһээ гадна, ном болон эд бараа худалдадаг магазинуудые шэнээр бариха гээ. Эндэхи залуушуул хамтынгаа хүсөөр стадион барихань. Мүнөө үедэ магазин баригдажа дүүрэхэеэ байна. Мүн хоёр байратай гэр шэнээр бодхоогдожо эхилээ.

В. Орлов.

ИНТЕРНАТ-ҺУРГУУЛИИН БАРИЛГА ДЭЭРЭ

Улан-Удын интернат-һургуулида ууҗам ехэ, бүхы түхеэрэлгэнүүдтэй шэнэ байшан баригдажа байна. Лысая Гора гэжэ газарта баригдажа байһан тэрэ байшанда һуралсалай классууд, 404 хүнэй байха хамтын байра байха юм. «Бурстрой» трестын гурбадахи управлени интернадай шэнэ байшан барина.

Александр Ленцкасай хүтэлбэрилдэг штукатурщигуудай бригадын звенонууд барилга дээрэ һайнаар ажаллажа, һара бүриингөө нормо 125—130 процент дүүргэнэ. Комсомол Ирина Гупало гэгшын звено мүн лэ үндэр бүтээсэтэйгөөр хүдэлнэ. **Зураг дээрэ:** интернат-һургуулиин шэнэ байшан.

Н. Дамбаевай фототекст.

ФЗО дүүргэгшэд заводто ерэбэ

Улан-Удын судна бүтээлгын, заһабарилгын заводто ФЗО дүүргэһэн хэдэн залуу слесарьнууд, штукатурщигууд ажаллахаяа ерэбэ. ФЗО-гэй һургуули дүүргэгшэд ажал дээрэ сэхэ хүдэлжэ, 4-дэхи разрядай хүдэлмэрилэгшэд болонхой.

Заводто ерэһэн залуу хүдэлмэрилэгшэд мэргэжэл мэргэжэлээрээ цехүүдтэ ажаллахань. Мүнөө тэдэнэр заводой ажабайдалтай, ажалай жаяг заршамтай танилсуулагдажа байна.

Д. Балданов.

Тобшо һонинууд

Улан-Удын филармониин артистнууд Курумканай аймаг ерэжэ, 20-ёод хоногой туршада хүдөө нютагуудаар ябаха зуураа арад зондо 13 дахин концерт харуулба.

А. Солбон.

*

Ахын аймагай «Улаан Аха» колхоз малай тэжээл бэлэдхэлгээр аймаг соогоо түрүү һуури эзэлжэ, партиин айкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг абаа.

А. Галсанов.

*

Культтоварнуудые наймаалха магазин Закаменай аймагай центр Цакир тосхондо нээгдэбэ. **Б. Шоёнов.**

Сэлэнгын совхозой 2-дохи фермын клубай хүдэлмэри һүүлэй үедэ нилээд һайжаруулагдаа. Клубынь гоёон шэмэглэгдээ, мүн эндэ кружогууд эмхидхэгдэһэн байна. Тэндэ залуушуулай вечер үнгэргэгдэнэ.

Б. Халзанов.

*

Бичурын аймагай Дунда-Хэрээтын долоон жэлэй һургуулиин дэргэдэ энэ жэлдэ ород хэлэнэй эхин классууд, мүн 5—6-дахи классууд бии болгогдохонь.

Г. Доржиев.

Футболоор мүрысөөн болобо

Августын 24-нэй үдэр Улан-Удэ хотын «Динамо» стадион дээрэ футболоор мүрысөөн үнгэргэгдэһэн байна.

Эндэ хэдэн командануудай тулэлэгшэд наадаба. Эгээн түрүүн транспортын «Локомотивай» команда «Динамын» командатай наадажа, 1:0 гэһэн тоотойгоор нүгөөдүүлээ илаа.

Удаань талмай дээрэ «Молот», «Локомотив» (ПВЗ) бүлгэмүүдэй командануудай гаража, илангаяа шангаар туласалдаа. Наадаанай түрүүшын хахадта «Молот» командынхид локомотивайхидай ворото руу удаа дараа 5 бүмбэгэ сохижо оруулба. Хоёрдохи хахадтань эдэ командануудай хоорондо үсэд шангаа тулалдаан болоо. «Локомотивайхид «Молот» командынхидай ворото руу нэгэ бүмбэгэ оруулжа, тоотой болобо. Уданшегүй. «Молот» командынхид харюугай бүмбэгэ сохижо, 6:1 гэһэн тоотойгоор нүгөөдүүлээ шүүгээ.

«Труд» гэжэ бүлгэмэй команда «Урожай» бүлгэмэйхидтэй наадажа, 3:1 гэһэн тоотойгоор илаба. Футболоор командануудай хоорондын мүрысөөн хэдэн үдэр үргэлжэлхэ юм.

Б. Шагжитаров.

ХИЛЫН СААНАҺАА

США-гэй сэрэгэй корабльнууд, далайн ябаган сэрэг Сингапурһаа гаража ошобо

ПЕКИН, августын 27. (ТАСС). Хорото зорилгоор хоёр неделиин урда тээ Сингапур ерэһэн Американ сэрэгэй найман корабль, далайн ябаган сэрэгэй 2 мянга шахуу солдат бүхы дэлхэйн арадуудай эрид шууд буруушааһан дээрэһээ августын 26-да Сингапурһаа гаража ошохо баатай болоо гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ. Тэдэнэр эндэһээ гараад, Окинава арал тээшэ ошобо гэжэ Сингапурта байдаг США-гэй генеральна консульствын хэһэн коммюникеһэ харагдана.

США-гэй эдэ сэрэгэй корабльнууд 7-дохи флодтой дахин нийлэхэнь гэжэ баруун агентствонууд мэдээсэнэ. Тэдэнэр США-гэй 7-дохи флодой болон чанкайшистнарай далайн-сэрэгэй флодой сентябриин эхиндэ болохо һургуулда хабаадалсахань гэжэ мэдэгдэбэ.

Бирмын хэблэл США-гэй ябуулгые буруушаана

ПЕКИН, августын 27. (ТАСС). Азида түгшүүрэйтэ байдал ушаруулжа, Тайваниин хоолойдо Холбоото Штадуудай 7-дохи флодой байһан ушарые Бирмын олониитэ эрид шууд буруушаана гэжэ Синьхуа агентствын корреспондент Рангунһаа мэдээсэнэ.

Холбоото Штадууд ямар эрхээр Тайваниин хоолойдо сэрэгэй корабльнуудые оруулааб, сэрэгэй советнигүүдые Цзиньмыньдао аралда эльгээгээб гэжэ «Рангун Дейли» газетын шэнжэлэгшэ статья соогоо асууна. США-гэй энэ ябуулгань зээрхэг түримхэй ябуулга мүн гэжэ шэнжэлэгшэ заана.

Гансал Америкын сэрэгэй корабльнуудай Азиһаа гаража ошоболь, мүн Азиин оронуудта байгуулагдаһан Американ сэрэгэй базануудай усадхагдабал, эндэхи нютагта энхэ амгалан байдал тогтонижорхо гэжэ шэнжэлэгшэ онсолон тэмдэглэнэ. Холбоото Штадуудай сэрэгэй базануудай Азида байдал сагта, эндэ энхэ амгалан байдал хэзээшье тогтонижорхогүй гэжэ тэрэ бэшэнэ.

Япондо айхабтар шанга һалхин болобо

ТОКИО, августын 26. (ТАСС). Августын 26-да Японой аралнуудай баруун хуби дээгүүр айхабтар хүсэтэй һалхин эшхэрэн гараа. Франс Пресс агентствын корреспондентын Токиоһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, 15 хүн үхөө, 30 хүн һурагүйгөөр гүй болоо, 39 хүн шархатаа. 10 мянга гаран хүн гэр байрагүй болошоо, 23.300 акр газар уһанда булагдаа гэжэ полициин управлениин мэдээсэбэ.

Энэ хүсэтэ һалхин илангаяа ехэ хохидол Кансай гэжэ нютагта ушаруулаа. Эндэ 8 хүн үхөө, 14 хүн шархатаа, 3 хүн һурагүйгөөр үгы болоо, 456 гэр һандаршоо гэжэ Японой радио мэдээсэнэ.

США Тайваниин шадархи байдалые улам шангадхана

ПЕКИН, августын 27. (ТАСС). Тайваниин шадархи байдалые США улам түгшүүрилтэй болгожо, манай ороной амгалан байдалда нилээд ехэ аюул ушаруулжа байна гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ.

США-гэй далайн-сэрэгэй флот сентябриин эхиндэ чанкайшистнарай флодтой хамта Тайваниин урда хубида, Фанляо гэжэ газарта һургуули хэхэнь гэжэ Американ 7-дохи флодые командалагша Уоллес Бикли мэдүүлээ. Ингэжэ һургуули хэхэдээ, Американ болон чанкайшистнарай сэрэгшэд хамтадаа тулалдажа һураха зорилготой гээд Бикли хэлээ. Августын 21-нээ 23 хүрэтэр Бикли Тайваньда байжа, Чан Кайшитай хэлсэжэ хээ. Августын 25-да США-гэй 7-дохи флодой харуулай подразделениин командир Блэкбэрн Тайвань ошожо, чанкайшистнарай дээдэ зэргэтэй офицернүүдтэй хамта «Тайваниин тохойдо һаяхан тохёолдоһон байдал зүбшэн хэлээ». США-гэй 13-дахи авиасоединениин командалагша Томас Мурмэн августын 26-да Филиппиндэхи Кларк-Филд гэжэ Америкын агаарай-сэрэгэй базаһаа Тайвань ниидэжэ ерээ.

Тайваниин хоолойдо шанга байдалай тохёолдоһон дээрэһээ «нэрэгымжэтэй байгты» гэһэн заабари США-гэй 7-дохи флодто, мүн Алас Дурна зүгтэ байдаг Америкын далайн-сэрэгэй бусад хүсэнүүдтэ үгөөбди гэжэ США-гэй оборонын министерство августын 24-дэ соносхоо. Американ самолёдууд болон корабльнууд Хитадһаа оройдоол 12 милиин газарта ябана гэжэ 7-дохи флодто ошоһон Америкын корреспондент бэшэнэ.

Японой байдаг США-гэй далайн-сэрэгэй хүсэнүүдые командалагша Ф. Уитингтон августын 25-да мэдүүлэ хэхэдээ, миниин командалдаг корабльнууд болон сэрэгшэд дайлалдахаар бэлэн зэһээд байна гэжэ хэлээ.

Мүн Алас Дурна зүгтэ байдаг США-гэй далайн-сэрэгэй бусад хүсэнүүд дайлалдахаар бэлэн болгогдонхой гэжэ Вашингтонһоо мэдээсэгдэнэ. Японой, Филиппинын болон Гавайн аралнуудай портдо зогсожо байһан Американ сэрэгэй корабльнуудта 7-дохи флодтой ошохо ниилэгты гэһэн захиралта үгтэхэдөө болохо гэжэ тухайлагдана.

Америкынхид Ливанда хорото ябуулга хэнэ

БЕЙРУТ, августын 27. (ТАСС). Ливанда байрлаһан Американ командовани Ливанай буһалгаашадта үһэринэ гэжэ «Телеграф» газетэ мэдээсэнэ.

Американ сэрэгэй засагаархид Ливанай ниислэл Бейрудтэ буһалгаашадай байдаг газарта дүтүүр танкова подразделениинүүдэй һургуули хүүлнэ. Американ танкнууд Бейрудэй урда захада, далай руу абаашадаг харгы шадар ошожо, тулалдаанда бэлэн зэһээд байна.

Иимэ ябуулга хэхэдээ америкынхид Ливанай буһалгаашадта сэхэ үһэринэ гээшэ гэжэ буһалгаашадай түлөөлэгшэ Ливанай армиин командованида мэдүүлээд, американцууд эзэлһэн газараа орхиг гэһэн эрилтэ табяа.

БЕЙРУТ, августын 27. (ТАСС). Ливанда байдаг Хальде гэжэ ула-хоорондын аэродром дээрэ августын 27-hoo эхилэн парашютна десант буулгаха һургуули эхилхэнь гэжэ Ливанда байдаг Американ сэрэгэй командованиин коммюнике соо соносхогдобо.

Ливанда ошоод байһан бүхы парашютна частьнуудай һургуули гаргаагүйдэ, һургуули дүүрэхэгүй гэжэ коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Американ сэрэгшэд Ливанда байһаар. **Зураг дээрэ:** ара үбэргүй зэбсэглэһэн сэрэгшэд Бейрудэй аэродром руу ошожо ябана.

Чехословакиин телеграфна агентствын фото.

АРАДАЙ ДЕМОКРАТИИН ОРОНУУДТА

Румынида шэнэ барилганууд олоор бодхоогдоно

Арадай засагай тогтоһонһоо хойшо орон дотор промышленна томо томо барилганууд олоор бодхоогоо. Урданай зазавод, фабриканууд шэнэлэн заһабарилагдаа. Һүүлшын 10 жэлэй турша соо промышленна продукци 418 процентээр ехээр гаргагдадаг болоһон байна. Эгээл тиимэ хугасаа соо буржуазна Румынидахи промышленностиин продукци 1929 онһоо 1938 он хүрэтэр оройдоол 56,3 процентээр дээшэлһэн байгаа.

Шэнэ предприятинууд бүри олоор бүтээгдэжэ байна. Хунедоарта металлургическа комбинат үргэдхэгдэнэ. Энэ комбинадай булад хайлуулдаг пешэн хүдэлжэ захалаа. Һаяар эндэ хоёрдохи пешэн баригдажа тушаагдахань. Хахад жэлэй саада тээ Роман гэжэ газарта трубопрокатна ехэ стан баригдажа тушаагдаа. Энэ станай түхеэрэлгэнь Советскэ Союзһаа абтаба.

Чехословаки, Польша, ГДР гурбантай хэлэн хэлсэнэй ёһоор, Браил города шадар целлюлозно томо комбинат баригдажа байна.

Румынида бусадшье томо томо предприятинууд баригдана.

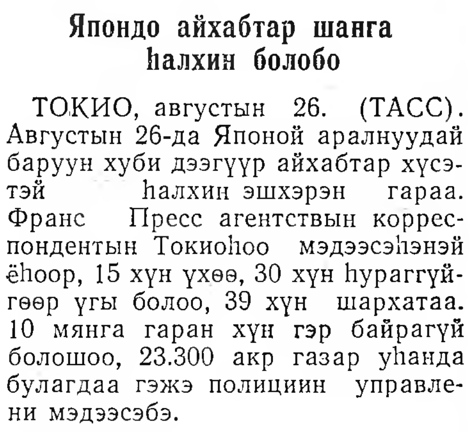
Хойто Вьетнамай промышленностиин хүгжэлтэ

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнамай Демократическа Республикын промышленность түргөөр хүгжэжэ байна.

Гүрэндэ мэдэлтэй предприятинууд 1955 оноёхидо орходоо 1957 ондо 7,2 дахин ехэ продукци үйлэдбэрилэн гаргаа. Үнгэрһэн гурбан жэлэй турша соо ахадүү социалистическэ гүрэнэй туһаламжаар промышленна 50 шэнэ предприяти баригдаһан байна. Тэрэ тоодо Ханойдохи механическа завод баригдажа тушаагдаа. Энэ үе соо хэдэ хэдэн хуушан предприятинууд шэнэлэгдээ. 5 электростанциин баригдажа тушаагдаһанһаань хойшо 1939 онойхитой сасуулбал, үнгэрэгшэ жэлдэ электроэнерги нэгэ миллион киловатт-часаар үлүү ехээр үйлэдбэрилэгдөө.

Техническэ кадрнуудые бэлэдхэхын тула орон дотор тусхай һургуулинууд олоор баригдаа. 2000 гаран хүн социалистическэ гүрэнүүдтэ һуралсажа байна.

Промышленностиин хүгжэхэтэй хамта хүдэлмэришэдэйшье ажабайдал улам һайжарна. Хүдэлмэришэд 1955 ондо һарадаа дунда зэргээр 40 мянган донг абадаг байгаа һаа, 1957 ондо 52 мянган донг абадаг болоо. Хүдэлмэришэдтэ энэ үе соо 85 мянга гаран квадратна метр талмайтай байрын гэр, клуб, больница гэхэ мэтэ баригдаа.

Хитадай Арадай Республика. Шанхайн автомобиль заһабарилгын завод аккумулятороор хүдэлдэг 3 мөөртэй электромобиль дархалба. Эдэ машинанууд һаяар олоор гаргагдажа эхилхэнь. **Зураг дээрэ:** шэнэ электромобиль. **Синьхуа агентство.**

Ороноо индустриализацилхын зорилгоор

ПЕКИН, (ТАСС). Хитадай зүг бүхэндэ олон мянган геологууд ажаллана.

Хэнань провинцида нэгэ миллиард тонноһоо дээшэ тумэрэй руда олдоо. Хитадай урда зүгтэ Гуандун провинцидахи хаданудта 200 квадратна километрын газар дээрэ нэгэ миллиард тонно шахуу, Цзянси гэжэ провинцида 10 миллиард гаран тонно түмэрэй руда олдоһон байна.

Польшодо сэбэр булад хайлуулха завод баригдана

ВАРШАВА, (ТАСС) Польшын ниислэл хотын баруун хойто зүгтэ сэбэр булад хайлуулха «Варшава» гэжэ металлургическа завод баригдажа байна.

Дүрбэн жэлэй саада тээ эндэ барилгашад ерэжэ, заводой цехүүдэй һуури табижа эхилһэн юм. Мүнөө үедэ эндэ олон дабхар цехүүд баригдажа, дүүрүүтэй болоо. Цехүүд шадар элдэб жэжэ барилганууд, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд, мянган хүнэй һуритай клуб, столовонууд, хүдэлмэришэдэй байха хамтын байранууд бодхоогдожо байна.

Сэбэр булад хайлуулха «Варшава» гэжэ завод жэлдээ 300 мянган тонно булад хайлуулдаг болохо юм.

Автомашинанууд олоор бүтээгдэнэ

ВАРШАВА, (ТАСС). Польшын автомобильна заводууд энэ табан жэлдэ 150 мянга гаран хүнгэн, ашаанай автомашина бүтээн гаргаха юм. Польшодо мүнөө 100 мянга шахуу ашаанай, 77 мянга шахуу хүнгэн автомашинанууд бии байна гэжэ элирүүлэгдэнэ.

Польшын автомобильна промышленность бүтээһэн машинануудаа хари гүрэнүүдтэ эльгээнэ. Ашаанай, хүнгэн автомашинанууд Хитадай Арадай Республика, Азиин Зүүн урда зүгтэхи оронуудта, Дутын, Дунда Зүүн зүгтэхи, Урда Америкын, Скандинавиин оронуудта эльгээгдэнэ.

Албанида баян ургаса хуряагдана

Албаниин хүдөө нютагуудтахи таряашад намарайнгаа таряае хуряажа дүүргэнэ. Урда районуудта хабар таригдаһан тарян хуряагдажа эхилбэ. Хаа хаанагүй тарян сохигдожо байна.

Республикын полинуудта энэ жэлдэ баян ургаса ургуулагдаба. Хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдэй таряашад гектар бүриһөө дунда зэргээр 20, 30 центнерһээ дээшэ таряа хуряажа байна. Гүрэнэй хүдөө ажахынууд илангаяа ехэ ургаса хуряана. Гүрэнэй ажахынуудай олохон механизаторнууд ороһо таряае энэ жэлдэ түрүүшынхеэ амяарлан хуряажа эхилээ. Малики гэжэ гүрэнэй ажахыа хүдэлдэг Шатира Миска гэгшын бригада 48 гектарһаа га бүриин 53 центнер ороһо хуряажа, орон дотоо ехэ илалта туйлаа.

„Газар үһые бузарлаха болихо“ гэһэн эрилтэ олон миллион зон та...

НЬЮ-ЙОРК, августын ... (ТАСС). Американ ниислэл... ло нютагуудай газетэнүүд... буу зэбсэгэй турша... болюулжа болохо тухай... 22-то президент Эйзенхауэр... мэдүүлгые юрэнхы дэгэнэ... башье, тэрээн соогоо олон... табиһандань дурагүйтэнэ.

Эйзенхауэрай мэдүүлгэ ... Штадуудай Номгон океан... ядерна туршалга үнгэргэжэ... дань хэгдэбэшье, мүн «хүн... условитой байбашье», «атом... лые зайсуулха талаар яба... алхам болоно» гэжэ «Пост... петч» газетэ тэмдэглэнэ.

«Президент Эйзенхауэр ... радхалаа бүри үни иимэ ... ловнигүйгөөр оруулха ёһотой... гэжэ олон зон тоолоно. Тиибэ... нэгэ, мүнөө дурадхал оруул... тингээд лэ хэлсээ һайнаар... үйлэгүйгөөр шухала болоод бай... жэ газетэ бэшэнэ. Дэлхэйн... уһэ бузарлахая болихо ... тэ бүхы бүмбэрсэгэй олон ... зон табижа байна гэжэ ... тэмдэглэгдэ, «Пост Диспетч» ... нэгэжэ бэшэнэ: «дэлхэйн ... айхабтар хүсэтэйгөөр буруу... дээрэһээ вашингтонойхид ... дэ болоһон зүблөөнэй тоби... дары түргэн харюусаа. Мүнөө ... на туршалганууд болюул... лада бүхы байха шадалаар... зүрхэнһөө оролдохо ёһотой...

Ядерна туршалганууд ... ра болюулагдабал, буу зэб... ряаха тухай үргэн ехэ хэлс... замай эхин табигдаха һэ... «Чикаго Сан Энд Таймс» ... тэмдэглэнэ.

Араб Зүүн зүгһөө гада... сэрэгые гаргуулхын т...

ДАМАСК, августын 27. (Т... Америка, Англиин сэрэгые ... Иордани хоёрһоо дары гар... гэһэн эрилтэ дэмжэн, Дам... олон мянган зон августын 27-... тинг хээ. Митингдэ 10 мянга... хүн хабаадаа.

Городой ажалшад үндэһэ... найнгаа тугуудые намилзуул... дэб транспарантнуудые барин... тинг дээрэ суглараа. Тэдээ... рэнь ингэжэ бэшэгдэнэй: «... ка, Англиин империалистнууд... ван, Иорданиһаа хара һабар... лодуулагты», «Бүхы дэлхэй... энхэ амгалан байдал ма... «Арабуудай болон совет ара... ни барисан мандаха болтого...

ОАР-эй Сирини районой ... тын элитэ ажал-ябуулагшад ... гай республикын, Ливан, Иорд... түлөөлэгшэд митинг дээрэ ... лээ. Тэдэнэр колониаторнууд... рэгые арабуудай газар ... дары гаргаха гэһэн эрилтэ ... табиба.

Хаммаршельд Ар... Зүүн зүг ерээ

БЕЙРУТ, августын 27. (Т... Нэгэдэмэл Нацануудай Орг... цэнэ генеральна секретарь ... маршельд августын 26-да ... ерээ.

ЛОНДОН, августын 27. (Т... ООН-эй генеральна секр... Хаммаршельд августын 27-... дани ерэбэ гэжэ Рейтер аге... корреспондент Амманһаа м... нэ.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

✦ Камбоджиин премьер-ми... Нородом Сианук, тэрээнтэй с... һан хүнүүд, мүн КНР-эй гүрэн... ведэй премьерын орлогшо Ч... гэгшэд августын 25-най үд... Пекинһээ мордоо. Эхэ ороно... сахыһаа урда тээ Камбо... ерэһэн айлшад Ухань Гуа... хоёрто хүрэхэ.

✦ ОАР-эй промышленнос... министр А. Сидки түрүүтэй ... дай Нэгэдэмэл Республикын ... тельственна делегаци август... дэ Берлин ерээ. Тус делегац... манска Демократическа Респ... кын правительствын түлөө... тэй хэлсээ хэжэ, хоёр ороной... мическа холбоо харилсаа ... тухай, мүн ГДР-һээ ОАР-та ... мышленна түхеэрэлгэ удаан ... абаашажа байха тухай хэлс... талха тушаа хөөрэлдэхэ бай...

✦ Баруун Берлиндэ хэдэн ... туршада «Летят журавли» гэ... ветскэ фильм харуулагда... фильмые 35 мянган хүн хараа... на. Баруун Берлинэй зон ... кинофильмые энэ жэлдэ ... роо хараагүй юм.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35.14, культуры и быта — 34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00824. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 3177.